

GLAS GORENJSKE

IZHAJA OD OKTOBRA 1947 KOT TEDNIK
S 1. JANUARJEM 1960 KOT POLTEDNIK
OD 1. JAN. 1960 IZHAJA TRIKRAT TEDENSKO
IZDAJA ČP »GORENJSKI TISK« V KRANJU

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR
GLAVNI UREDNIK: SLAVKO BEZNIK

TELEFONI: UREDNIŠTVO 475 in 190, UPRAVA 397
TEKOČI RAČUN PRI KOMUNALNI BANKI V
KRANJU 607-70-135 — IZHAJA OB PONEDELJ-
KIH, SREDAH IN SOBOTAH — LETNA NAROČ-
NINA 900, MESEČNA 75, POSAMEZNA ŠT. 10 DIN

LETO XIII, ST. 85

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

ČETRTEK, 21. JULIJA 1960

„Vstanite v suženjstvo zakleti, ...“

(Boris Kalin — spomenik v Dragi)

Ob Dnevu vstaje

Ni bil slučaj, da so državni vodilci evropskih držav s svojo oportunistično Münchensko politiko omogočili, da je Hitler postal strah in trepet človeštva. Dolga leta so gojili iluzijo, da jim bo fašizem pomagal obratovati z naprednimi težnjami delovnega ljudstva v Evropi in da bo služil kot udarna pest proti takrat edini socialistični deželi — Sovjetski Zvezi. Iste napade je gojila tudi monarhistična vlada stare Jugoslavije. Toda Komunistična partija Jugoslavije je nenehno in dosledno razkrivala pravo lice nacizma in fašizma. Pripravljala je delavski razred in delovne ljudi Jugoslavije za uporen boj proti fašistični nevarnosti, jeklenila je borbe za odločilen spopad, organizirala je močno antifašistično gibanje.

Nasproti poskusom, da bi v XX. stoletju z najmodernejšo tehniko, z znanstveno natančnostjo uničili ves napredek vsak svoboden vzgib človeka, je Komunistična partija Jugoslavije vzgajala proletarsko razredno in internacionalistično zavest o nujnosti in pomembnosti odločnega odpora in boja proti vsem tem nečloveškim načrtom. Vsajala je v delovne ljudi spoznanje, da nikakršna sila ne more zaustaviti nezadržanega razvoja, v katerem morajo delovni ljudje postati gospodarji svoje usode, v katerem mora moderna tehnika človeka osvoboditi, ne ga pa zaslužjevati.

Tako se je mogla že v prvih dneh okupacije pri nas razviti tako totalna vojna proti okupatorju in njegovim pomagačem, kakor se je razen v Sovjetski zvezi razvila v malokateri deželi. Nočemo s tem zanikati ogromnih žrtev, ki so jih dajali evropski narodi v drugi svetovni vojni, vendar je dejstvo, da so se narodi Jugoslavije pod vodstvom svoje KPJ in OF zavestno dvignili v oborožen upor, ki je prerasel v vstajo.

Fašističnim okupatorjem niso mogli uresničiti mračnih ciljev niti domači izdajalci, četniki in ustaši, bela in plava garda, s katerimi se je hotela domača gospoda poslednjič udinjati tujcem v boju proti lastnemu ljudstvu. Njihovo izdajstvo je samo razkrivalo globoke korenine fašizma in utemeljevalo nujnost povezanosti osvobodilnega boja z revolucionarnimi spremembami družbenega sistema. NOB je tako bila globoka ljudska socialistična revolucija.

Priprave na 22. julij

Bled — Na večer pred praznikom bo predsednik Občinskega ljudskega odbora Jože Kapus sprejel starše padlih borcev NOV.

22. julija bo pohod bivših borcev in aktivistov na Pokljuko, kjer bodo obiskali partizanske kraje, med drugim tudi Slavnike in Rakitno.

Jesenice — Za 21. julij pripravljajo partizanski miting v letnem gledališču. 22. julija pa bodo organizirali skupinski izlet v Ljubljano, kjer bodo prisostvovali odkritju spominske plošče Borisu Kidriču.

Zelezniki — V Sorci bodo odkrili spomenik padlim borcem. Delovni kolektivi organizirajo za svoje člane skupinske izlete.

Žiri — Na Medini pripravljajo proslavo z odkritjem spominske plošče. Po odkritju bo veselica.

Predoslje — V nedeljo, 24. julija bodo odkrili spominsko ploščo na hiši aktivista Sajeveca Jožeta, ki je bil ustreljen 24. januarja 1944.

Povabljeni so sosednje organizacije ZB iz Senčurja, Visokega, Nakla, Primskega, Britofa in Kokrice.

Prireditev na Bledu

BLED, 19. julija — Podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Aleksander Rankovič in predsednik Ljudske skupščine Slovenije Miha Marinko sta sinoči prisostvovala predstavi v dvorani Kazine, kjer je nastopal vokalno-instrumentalni ansambel »Dalmacija« iz Zagreba. V umetniškem zboru so bili člani in solisti Radio televizije iz Zagreba. Med njimi je bila Andjela Stanikova, Boris Nikolič, Daro Kalmeta in drugi. Program je vodil sodelavec NG »Kandija« iz Zagreba.

Nastopajoči so izvajali dalmatinske, medjimurske, makedonske, srbske in slovenske narodne pesmi. Med poslušalci so vzbudile posebno navdušenje nekatere pesmi v originalnem čajkovskem in ikavskem narečju. Nastop tega ansambla je bil tako za domače kot za tuje goste in turiste lepo doživetje.

VSEM SODELAVCEM VSTAJE, VSEM AKTIVISTOM IN PREŽIVELIM BORCEM, VSEM SVOJCEM PADLIH ŽRTEV ZA SVOBODO, VSEM, KI SO KAKORKOLI SODELOVALI IN PODPIRALI OSVOBODILNO GIBANJE TER S TEM SLEDILI KLICU KOMUNISTIČNE PARTIJE IN OSVOBODILNE FRONTE,

BORBENE ČESTITKE OB DNEVU VSTAJE SLOVENSKEGA NARODA

OKRAJNI KOMITE ZKS KRANJ

Ob Dnevu vstaje pošilja iskrene čestitke vsem poslovnim prijateljem, naročnikom, bralcem, sodelavcem in vsem delovnim ljudem na Gorenjskem

Časopisno podjetje »Gorenjski tisk« Kranj

Izseljevanje prebivalstva in teror nad njim, ki naj bi zastrašil upornike, jim odrezal zvezo z ljudstvom, uničil zaledje partizanskim enotam — vse to je le številčno in moralno krepilo naš upor.

Odločnost in upornost naše borbe pa je dejansko preprečila okupatorju njegove zločinske načrte o popolnem uničenju slovenskega in drugih jugoslovanskih narodov.

(Iz govora Vide Tomšičeve na nedeljski proslavi v Begunjah)

Gorenjska je tokrat sprejela dragega gosta iz prijateljske dežele Sudan, in sicer predsednika vojaškega vrhovnega sveta Sudana in predsednika sudanske vlade generala Ibrahima Abuda z njegovim spremstvom.

Sudanski gostje so bili na uradnem obisku v Jugoslaviji in so včeraj tudi objavili skupno sporočilo razgovorov, ki so jih imeli v Beogradu in na Brionih.

Visoki gost iz Sudana si je na Gorenjskem, kamor je prispel v ponedeljek popoldne, najprej ogledal tovarno Iskro. Nato pa je odpoval na Bled, kjer je tudi prenočil. V sončnem jutru, v torek je predsednik Abud odpotoval proti Jesenicam, kjer so ga ob cesti vesekoli navdušeno pozdravljali številni prebivalci Gorenjske. Se bolj prisrčen sprejem pa so mu napravili Jeseničani. Predsednik Sudana si je na Jesenicah ogledal nekatere obrate Zelezarne. Presenečen nad naravnimi lepotami gorenjskih krajev se je nato vračal proti Ljubljani.

V Kranju so mu navdušeni brigadirji, ki sodelujejo pri gradnji centralnega stadiona, z ostalimi prebivalci zaprli pot. Zbrana množica je goste obkolila, ob bližnjih poslopij pa so odmevali vzkliki: »Teto-Abud!« V imenu prebivalcev Kranja je gosta pozdravil predsednik ObLO Kranj tovariš Franc Puhar, tri brigadirke pa so mu izročile šopke cvetja. Takej za tem je predsednik sudanske vlade nadaljeval pot v gostojno na ogled jame in naprej skozi Koper na Brione

Cene v gostinstvu

naj se prosto formirajo

Po sklepu ljudskega odbora občine Kranj

Občinskemu ljudskemu odboru Kranj je oddelek za gospodarstvo OLO Kranj poslal pred nedavnim prepis okrožnice Državnega sekretariata za blagovni promet LRS, kjer je med drugim rečeno, da gostinstvo ni moglo večkrat nuditi kvalitetnih jedil in pijač, ker tudi takrat, ko so bili podani objektivni razlogi, niso bile dovoljene korekture cen navzgor.

Zaradi tega so gostinske gospodarske organizacije imele zmanjšan dohodek in omejene možnosti oblikovanja skladov.

Po navedbah okrožnice naj se odpravijo občinski predpisi, ki omejujejo prosto formiranje cen v gostinstvu. Občinski ljudski odbori in gostinske zbornice pa naj bi v prihodnje le vodile politiko oblikovanja cen v gostinstvu tako, da ne bi prišlo do navijanja cen iz spekulativnih namenov.

Okrožnica nadalje pravi, da taka politika glede oblikovanja cen v gostinstvu niti v nasprotju z namenom odloka o evidenci in kontroli cen, ker po mnenju Državnega sekretariata za blagovni promet LRS gostinskih storitev na splošno ne bi bilo treba smatrati kot storitve, ki so posebne pomena za preskrbo državljanov.

V okrožnici je nadalje rečeno, da je vprašanje cen za abonentsko preskrbo prav tako treba reševati po ekonomskem principu, pri tem pa je treba izkoristiti vse ugodnosti, ki jih daje v ta namen zakonodaja.

Navedena okrožnica je v skladu z mnenji in stališči glede nadaljnjega razvoja turizma, gostinstva in družbene prehrane v LRS, sprejetimi na seji IS LR Slovenije, v aprilu letos, kjer je med drugim rečeno:

Cene storitev v gostinstvu naj se prosto formirajo; ljudski odbori naj pri obravnavanju teh cen upoštevajo elemente strukture cene in dejanske stroške gostinskih storitev, da bo na tak način zagotovljeno obratno rentabilno poslovanje in ustvarjanje potrebnih lastnih skladov, v skladu z možnostmi, ki jih daje tržišče.

Pri obravnavanju cen v obratih družbene prehrane pa je treba upoštevati načelo, da morajo tudi ti obrati, ob uveljavljanju vseh ugodnosti naše zakonodaje, poslovati po ekonomskem principu.

V zvezi z vsem tem je Občinski ljudski odbor Kranj na zadnji seji dne 14. julija letos sprejel odredbo o spremembi odredbe o prepovedi zviševanja cen v gostinstvu, ki ureja zgoraj omenjene neskladnosti.

Zadnje vesti

DOMA ...

PULJ, 20. julija. — Predsednik vrhovnega vojaškega sveta in predsednik vlade republike Sudana Ibrahim Abud je odpoval danes ob 10.30 s posebnim letalom iz Pule v Kairo. Na uradnem obisku v Jugoslaviji je bil 12 dni. V tem času je imel državniške pogovore z najvišjimi jugoslovanskimi predstavniki, obiskal pa je razen Beograda, še Srbijo, Bosno in Hercegovino, Hrvaško ter Slovenijo in si ogledal več lovarov ter kulturno zgodovinskih spomenikov. Predsednik Abud je v družbi s predsednikom Titom prispel na puljsko letališče ob 10.15 z Brionov, kjer so dopoldne v navzočnosti najvišjih jugoslovanskih državnikov in članov uradnega spremstva sudanskega predsednika ter časnikarjev obeh držav podpisali skupno sporočilo o bivanju visokega sudanskega gosta v naši državi.

... IN PO SVETU

PRAGA, 20. Julija — Prvi minister Indonezije Djuanda Kartavidjaja končuje, danes petdnevni obisk na Češkoslovaškem. V Pragi je imel razne pogovore s predsednikom češkoslovske vlade. Na koncu indonezijskih češkoslovaških pogovorov so objavili skupno sporočilo o bivanju Djuande na Češkoslovaškem in podpisali sporazum o gospodarskem sodelovanju med obema državama.

KULTURNI RAZGLEDI

Pred pričetkom filmskega festivala **SEDMIC PULJ**

Filmski Pulj bo v soboto spet zaživel. Pred tisoči gledalcev se bodo spet zvrstili najnovejši jugoslovanski filmi, kjer bodo podelili tudi 10 nagrad za 10 najboljših filmov. Kot prvi se bo predstavil na puljskem festivalu debutant iz Ljubljane

Ta film je kot sodijo tudi med najresnejšimi kandidati za prvo nagrado. Na festivalu bodo prikazali še dva zelo dobra filma Stole Jankoviča in Františka Čapa. Prvi se bo predstavil s »Partizanskima zgodbama«, drugi pa s »Spijonom X«. Ta dva filma sta bila pravkar končana in bosta doživela svoji krstni predstavi prav v Pulju.

Koto 905

V letnem kinu Partizan v Kranju je bila v ponedeljek, 18. julija, premiera jugoslovskega črno-belega filma KOTA 905 s tematiko iz povojnih let, ko je bilo treba likvidirati nekatere sovražne skupine, ki so se še vedno klatile po naših gozdovih. Na sliki: prizor iz filma.

mladi Janez Kavčič s svojim filmom »Akcija«, s katerim bodo odprli VII. puljski festival.

Zorž Skrigin se bo na festivalu predstavil s filmsko komedijo »Tovariš predsednik Centerfor«. Poleg Skriginovega filma bodo predvajali na filmskem festivalu v Pulji še Reljino »Koto 905« in Bauerjeve »Tri Ane«. Poznavalci pravijo, da od teh dveh filmov ni pričakovati kandidatov za prva mesta. Podoben primer je s filmom Soje Jovanovičeve »Kočija sanj«. Popolnoma drugače pa ocenjujejo film Franceta Stiglicia »Deveti krog«, ki je že z uspehom zastopal našo kinematografijo tudi na letošnjem filmskem festivalu v Cannesu.

Predzadnji dan se bo na filmskem festivalu pojavil tudi Bulažičev film »Vojna«. Filmski delavci bodo v času festivala organizirali tudi več konferenc na katerih se bodo pogovorili o problemih in napredku jugoslovskega kinematografije.

»SREČNI DNEVI« V TRŽIČU
Člani dramske skupine DPD Svoboda iz Tržiča so pričeli z rednimi vajami za dramsko delo — Pugetovo komedijo »Srečni dnevi«. Prizadevni mladi gledališčniki se vsak večer, kljub poletnim dnevom, z režiserjem Dolfom Anderletom zbirajo v majhni sobici v tržiški glasbeni šoli. Predstavo »Srečni dnevi« bodo naštudirali do občinskega praznika, 5. avgusta.

VI VPRAŠUJETE - MI ODGOVARJAMO

Maloobmejni promet z Avstrijo

VPRAŠANJE:

Več bralcev nas že dlje sprašuje, kako je z maloobmejnimi prometom z Avstrijo. O tem smo že pisali (Glas Gorenjske z dne 25. maja 1960), toda takrat sporazum v praksi še ni veljal. S 15. julijem letos pa je sporazum pričel veljati in v zvezi s tem smo na oddelku za notranje zadeve OLO Kranj dobili naslednje navodilo:

ODGOVOR:

Dodatni sporazum o maloobmejnem prometu med FLR Jugoslavije in Republiko Avstrijo, ki je bil podpisan 18. marca 1960 v Beogradu, je s 15. julijem 1960 pričel veljati. Sporazum določa 10-kilometrski pas z obeh strani meje, kot ga je obsegal sporazum o dvolastništvu iz leta 1953. Tako spada v to področje občina Jesenice v celoti, vasi severno od Lesc in Nove vasi, Tržič z vključeno Pristavo ter Zg. in Sp. Jezersko. Na avstrijski strani pa obsega 10-kilometrski pas naselja in mesta Podkloster, Beljak, St. Jakob, dalje do Drave, Borovlje, Železna Kapla, Pliberk

Bistvena sprememba ki jo prinaša dodatni sporazum, je v tem, da so pravice do prehoda razširjene na vse stalno bivačje prebivalstvo na omenjenem področju.

Po tem sporazumu bodo lahko jugoslovanski in avstrijski državljani, ki stalno prebivajo na tem področju, s posebno propustnico potovali štirikrat mesečno na sosednje področje. V sosedni coni se bodo lahko zadrževali do 60 ur.

Mladolentniki do 16. leta starosti bodo lahko prestopili mejo le v spremstvu staršev oziroma skrbnikov, če so vpisani v njihove propustnice.

S to propustnico bodo upravičenci lahko potovali čez mejne prehode, ki bodo navedeni v propustnici, toda največ čez pet prehodov. V okraju Kranj bodo dovoljeni prehodi preko Korenskega sedla, Ljubelja, Jezerskega in z vlakom preko Jesenic. Upravičenci bodo lahko zaprosili, da se jim vpišejo prehodi tudi na področju Maribora ali Murske Sobote. Državno mejo pa bodo morali v obeh smereh prestopiti na istem prehodu.

Propustnice bo izstavljal OLO Kranj, oddelek za notranje zadeve. Vlaganje prošnje in vročanje propustnice se bo vršilo preko turističnih društev ali poslovalnic KOMPASA. Tiskovine (prošnje) imajo že v prodaji Turistična društva Rateče, Kranjska gora, Mojstrana, Begunje, Tržič in Jezersko, za Jesenice z okolico in Zirovnico pa potovalna agencija KOMPAS na Jesnicah, kjer bodo državljani — upravičenci tudi vlagali prošnje. Tiskovina (prošnja) mora biti izpolnjena s pisalnim strojem ali tiskanimi črkami. Prošnja je treba priložiti dve sliki, stari največ 6 mesecev, državni kolek za 250 din in 1000 din v gotovini za propustnico.

Za prenos blaga in denarja se bodo na obeh straneh meje uporabljali avtonomni carinski predpisi Jugoslavije in Avstrije. Jugoslovanski državljani bodo imeli pravico odnašati na sosednje področje do 3.500 din na mesec v bankovcih od 100 din navzdol. Za dvolastnike veljajo isti devizni predpisi kot do sedaj.

Leon Teran najmlajši »suženj« asfalta

Motorizacija osvaja mladino. To je ponovno dokazala nedeljska škofjeloška avtomoto dirka za republiško prvenstvo. Rekli bi lahko, da je bila rekordna na vsej črti. Množica dirkačev, kakršne še ni bilo na dirkah, kot je preizkušnja za prvenstvo Slovenije. Povrh vsega pa je bilo ob 4,5 km dolgem asfaltnem obroču še enkrat več privržencev tega sedaj najbolj vabljivega športa pri nas in v svetu vobče kot lani.

Med to pisano družino pogumnih junakov jeklenih konj je bil tudi majhen deček v svetlo modri obleki, ki je imel štartno številko 4. Tik pred nedeljskimi dirkami smo ga srečali na parkirnem prostoru pred štartno in ciljno črto.

»Boš tudi ti vozil?« smo ga vprašali, ko smo ga videli v pravi dirkalni uniformi s motorsko čelado in očali v rokah.

»Zakaj pa ne?« nam je odvrnil, »saj ne bom prvič«, je hitel pripovedovati dalje. Povedal nam je, da se piše Teran Leon in, da je doma iz Tržiča.

»Koliko si pa star?« smo nadaljevali.

»Pred dnevi sem jih bil 16.«

»V katero šolo pa hodiš?«

»V vaješko in se učim za tapetnika« nam je takoj odvrnil.

Ko se je začela dirka smo nestrno pričakovali njegov štart. Nastopil je seveda v kategoriji motorjev do 50 cm. Ko je štarter zamahnil z zastavico se je ta najmlajši tekmovalac nedeljskih dirk v Skofji Loki hitro pognal na svojega jeklenega konjička »Pegasso« in jo ucvril proti žel. postaji. Spočetka mu je malo nagajal, toda ne toliko kot na sobotni trening preizkušnji. Vozil je kar neverjetno, kot že pravi mojster dirkalnih stez. Na cilj je pri-

šel kot tretji najboljši. To je nedvomno velik uspeh za tega mladega vozača, ki je šele lansko jesen prvič sedel na motor.

Ko smo ga vprašali, v kateri kategoriji bo štartal, ko bo »velik« je dejal:

»Najprej seveda v razredu do 125 cm, potem pa morda še v močnejši kategoriji.«

»Kakšno brzino pa dosežeš na tvojem »Motorčku?«

»Ja, včasih mi gre tudi blizu 100 km na uro.«

Da, res je ta najbolj priljubljeni šport prevzel tudi najmlajše, ki so se že tako zgodaj začeli poganjati po asfaltni plošči. Ta mladi Tržičan, ki ima vrsto predhodnikov v svojem domačem kraju se je tako kot najmlajši vpisal na listo »suženjev« asfalta. Morda bo šel po stopinjah svojega soimenjaka Leona Pintarja, morda bo dosegel še večje uspehe. Mi mu samo želimo veliko športne sreče, sam mladi »Pintar« pa

bo z marljivim treningom in s svojo veliko neustrašenostjo in drznostjo navduševal vedno večje število ljubiteljev avto-moto športa.

J. JAVORNIK

KRAJŠA POT ČEZ BISTRICO

Zgodovinsko brv na Perovem pri Kamniku, kjer sta v noči na 27. julij padli prvi žrtvi oborožene vstaje slovenskega ljudstva, skojevca Mlakar in Miklavčič, so te dni obnovili. Brv je bila v tako slabem stanju, da je bil prehod preko nje prepovedan.

Jeseničani ob praznikih

Jesenice

Pripravljalni odbor politično-društvenih organizacij jeseniške občine je že sestavil program prireditev za praznovanje občinskega praznika. Prireditve se

bodo vrstile v dnevih od 21. julija do 1. avgusta. Jeseničani in okoličani bodo lahko prisostvovali partizanskemu mitingu v letnem gledališču. Pred poslopijem Komunalne banke Jesenice bodo vsak dan predvajali partizanske in dokumentarne filme, zvrstile se bodo športne prireditve in tekmovalci v nogometu, odbojki, streljanju, kegljanju, atletiki, namiznem tenisu, šahu itd. V petek, 9. julija dopoldne bo slavnostna seja centralnega delavskega sveta Železarnarje Jesenice v počastitev 10. obletnice delavskega samoupravljanja in velik manifestativni shod pred Železarno. Popoldne istega dne pa bodo odprli nove objekte: višinski bazen v Ukovi, poslovno zgradbo pri banki, Dom

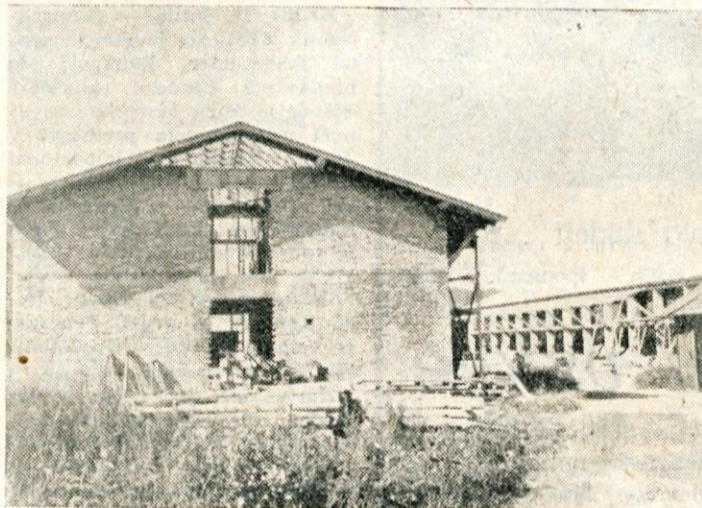
onemoglih pa bodo preimenovali v Dom dr. Franceta Prešerna. Preskrbljeno je tudi za glasbeni del programa, saj bo 30. julija na igrišču hokeja gostoval simfonični orkester RTV Ljubljana s solisti, zadnji dan praznovanja pa bodo godbe na pihala DPD Svobode Jesenice, Javornik, Zirovnica in Hrušica izvajale promenadne koncerte.

V Kamniku že proslavljajo

V Kamniku so se že začele prireditve v počastitev praznika občine. V Pšajnovici nad Tuhtinjsko dolino so odprli vodovod, ki je vaščanom skrajšal donos dobre pitne vode za pol drug kilometer. V Kamniku je bil v nedeljo odbojcarski turnir moštev »ZOK Ljubljana«, »3. maj« z Reke in domačim »Kamnikom«. Rezultati so bili Kamnik : Reka 3:1, Ljubljana : Reka 3:0, v finalu pa so Kamničani v razburljivi igri premagali Ljubljano s 3:2, s tesnim rezultatom v obeh zadnjih setih 18:16 in 15:13.

TEDEN NAGELJNOV

Kropa. V tem lepem gorenjskem kraju je v teku »teden nageljnov«. Kotovitvi tega tedna je Turistično društvo v Kropi povabilo jeseniško Svobodo. Ta je priredila v soboto, 16. julija zvečer v tamkajšnjem sindikalnem domu uspel kulturni večer pod naslovom »Izpod očaka Triglava«. Obiskovalci so videli nad 200 barvnih diapozitivov, ki so prikazovali lepote gora in krajev naše Gorenjske. Program je dopolnjevala folklorna skupina z narodnimi plesi ter na skupina z narodnimi plesi ter moški in mešani pevski zbor.

MODERNIZACIJA V ŽIVINOREJI — Na kmetijskem posestvu v Poljčah bodo v kratkem dogradili sodoben hlev za 200 glav govedi. Hlev bo odprtega značaja in bo doslej menda edini te vrste na Gorenjskem

Ivo Porenta

Uporniki s Karavank

Nekje daleč v zvoniku je počasi udarilo kladivo. Udarci so zapluli skozi ozračje v noč, se lovili med valovitim zelenjem in odhiteli čez Karavanke.

Ena... dve... tri, smo počasi naštel.

»Se štiri ure,« je dahnil Joža in krepkeje stisnil svoj mitraljez.

Sestnajst nas je bilo. Stali smo v senci gozda, sto metrov nad cesto Tržič—Ljubelj in se naslanjali na kolibo, ki je ždela na robu hrička, samotno izključena kakor stara grbava baba. Streha je puščala, omet se je luščil in trhljena vrata so bila na stečaj odprta.

»Sedi in tišina!« je ukazal Matjaž komandir grupe, izvlekel cigareto, jo zmečkal in vtaknil v usta. Pod oedejo jo je prižgal, potem pa gorečo zakril z dlanimi in krepko potegnili.

Prisedel sem in poizkušal zaspati. Toda v taki mehki noči, ko zvezde tako blizu in tako živo in vroče gorijo na nebu, se ne da spati.

»Ali čutiš,« je pričel Matjaž svoj najljubši pogovor, »kako zemlja opojno diši po žitu in zorečem sadju, po rastoči travi in cvetočih rožah? Po sanjah in ljubezni diši! Kako rad bi že zamenjal puško s plugom in na vasi svobodno vdihaval vonj po žitu in senu, po kašah in senikih, po podih in kozolcih. Bom dočakal to, komisar?« je dejal in vpašujoče pogledal.

Ze pred meseci se mi je razkril. Rad se je zatekel v kraljestvo gora vsa predvojna leta. Ljubil je nepregledno razsežnost

in nevarnost planin; vrhovi so težili njegovo potrebo po slikovitosti in njihova svetla lepota in divjina sta se vraščali vanj. Potem so prišli Nemci. Med prvimi je prijel za orožje in odšel med borce Kokrškega odreda. Tu je spet našel cvetice, gozdove, gore in tovariše...

Gore je polagoma začelo zlatiti vzhajajoče sonce. Potem so začele v senco od sonca obsijane livade in trava je zasijala v jutranji rosi. Višje ležeče njive so zablestele v rjavem sijaju, izorane brazde pa so zalesketale v jutranjem soju. Toplo so božali bleščeči prameni sonca in razlili po trudnih udih sladko omotico. Jutro se je razcvitalo, kakor bi ga prebudil nasmeh vedrih godcev.

To je dvignilo tudi Matjaža, ki je pričel: »Poglej, koliko sladke skrivnosti in lepote je v teh gorah. Vsak dan, kadar se vzdrami sonce, pošlje prve žarke tem vrhovom in se jim potem ves dan dobrika in jih boža. Zvečer, preden zatone, se s svojim škrlatnim poljubom poslovi od njih, da zableste in zagore. Če hočeš piti to lepoto gora, moraš z njimi živeti. Če pa tu živiš več let in se boriš s puško v roki za njihovo osvoboditev, jih ne boš nikdar pozabil.«

Ura v zvoniku je udarila sedem. »Pripraviti se moramo,« je rekel Matjaž. »Naš načrt je osvoboditi okrog sto ujetnikov, ki jih vozijo Švabi vsak dan na delo v predor. Posadko ujeti: če se ne preda, ubiti. Umika ni, dokler niso vsi rešeni!«

Cesta je napravila oster ovinek in za tem ovinkom smo se vgnezdili, prisuškovali črnemu molku, napeto čakali in pripravljali orožje. Kmalu so prišli. Prihulili smo se k zemlji in kazalci so nagnosko skočili iz lokov orožja na peteline.

»Le mirno kri, dečki!« je miril Matjaž.

Zeleno prepletkano motorno kolo s prikolico se nam je hitro bližalo. Bila je predhodnica. Takoj za njima pa sta z isto hitrostjo vozila dva tovorna avtomobila polna delavcev. Zaščitnice ni bilo videti nikjer.

»Po njih! Pošteno jih dajmo!« je zagrmel mogočen Matjažev glas. Toča krogel se je vsula na Nemce in prvi strelji so zadeli

Ob devetnajstletnici vstaje slovenskega naroda

Koso gozdovizajiveli

Ivanjica. Bileča in drugi zapori so se napolnili. Komunisti, branilci svobode in pravice so bili protiljudskim režimom nezaželjeni, nevarni.

Tako je prišla okupacija. Po cestah so drveli težki tanki s kljukastimi križi, da so se tresle hiše. Toda duh upora je bil trdnjši od hiš — ni se omajal. Kaj kmalu so oživele neprodorne globine gozdov na Mežakliji, Jelovici. Oživele so roški gozdovi, Gorjanci, Kozara, Šar planina... Nekje pri Tacnu, bilo je to 22. julija 1941, je počil prvi strel. Smrt Milorada Stošiča v Kranju 27. julija je samo še opozorila na resnost položaja. Nastala je jeseniška, jelovška in kamniška četa. Ognjeni piš se je razširil proti Kamniku, zatem pod Storžič in na Mežakljo 1. avgusta, okrog Jesenic in septembra na Jelovico. Na jesen 1941 je gibanje zajelo še Poljansko in Selško dolino, ki je zadobila svoj višek v zgodovinski, junaški dražgoški bitki.

Komunistična partija je nadalje usmerjala vstajo v splošni boj. Izkušnje iz španskih bitk in jeklenost iz glav-

njače so se utrjevale v prvih akcijah. Poleg prvih čet in bataljonov so se v zaledju množili odbori OF, okrajna in okrožna vodstva. Padali so junaki, kri je tekla, ječe so se polnile. Toda za Žagarjem, Gregorčičem, Kebetom in Stražisarjem se je v boju kalilo sto in sto njihovih namestnikov, ki so nadaljevali začetni boj. Pravični Črtomirov meč je prerastel v resničnost in se z vso težo in ostrino zavihtel nad pobesnelo svojat. V zrak so leteli vlaki in mostovi, gorele so vasi, jokali so otroci, padali so talci. Nad 5700 žrtev je dala samo naša Gorenjska. Toda ne zaman.

Petnajst let je že tega, ko so ob Karavankah odmevali zadnji rafali. Petnajst let je tega, ko so roke odložile orožje in z enako silo prijele za kramp, za volan, za stroj... Deset let je tega, ko so delavci prevzeli tovarne in začeli sami gospodariti. Zrasle so nove ceste, šole, velika poslopja z udobnimi stanovanji. Danes, 19 let po vstaji, je dežela vsa prerojena še toliko lepša.

IZPAD

Bogo Flander - Klusov Joža

Še preden se je zdanilo, so zapeli mitraljezi. Najprej smo samo prislunhili, saj ta pesem je že stara in smo jo navajeni. Morda so se v jutranjem mraku, nekje v hosti, srečale in udarile patuljice. A pokalo je vedno bolj, zabobneli so bacači in naš obveščevallec je javil:

»Beli in Nemci gredo v Gorjance...«

Preko pobočij med hostami, po skrivnih stezah in na pol kopnih kolovoznih poteh skuša sovražnik prodreti v naše osrčje. Gorjanci mrko zro na prihajajoče in skrivajo svoj srd v skrivnostnem molku. Strmine, grebeni hoste, vse je priprav-

ljeno, da usuje smrtonosni plaz v prihajajoče sovražnike.

Dve četi tipata za belimi. Tretja je na visokem pobočju razpostavila svoje mašine in željno čaka, da pridejo bliže. Na vrhovih kot drobne točke negibno zde opazovalci in njihova sokolja očesa iščejo po grapah in bregovih sovražne kolone. Globoko v dnu se odluščijo tri črne pike. V velikem presledku počasi napredujejo, včasih za hip postanejo, nato pa zopet lezejo pošev v breg proti vasi, v katero je prišel sovražnik. Za njimi se na robu gozda pomikajo strelci, budno pazéč, kdaj bo patrolja predhodnica naletela na sovražnike. Visoko v lepem bregu tolčejo težke brede in njih pesem dopolnjujejo strelci kratkih italijanskih pušk. Vse jasneje in določneje kaže sovražnik svojo namero. Z več strani hoče prodreti med bataljone, jih razdvojiti in razgnati. A rafali naših mitraljezov kažejo drugače. Vedno bolj se gosti jekleni zid, vedno nevarnejša je pot belim naprej.

Z vrha grebena, kamor smo namestili težki mitraljez, se čuje pogovor:
»Jih vidiš, Janez? Glej, sedaj skušajo uiti iz vasi. Pazi, niššan na 800 metrov!«
Nato rafal, dolg kakor večnost. Smeh.
Eto, beže nazaj: samo pet jih je ušlo naprej. Čakaj, znova bodo poskusili.

In že jih vidimo, kako poizkušajo više gori, a tam jih sprejme bređa prvega bataljona. Zopet beže nazaj in ne morejo iz vasi.

Za Podgradom je revsknil bacači. Slišimo mino, kako vesla preko nas. Dolgo, dolgo ni nič. »Da ni sabotirala,« se ustraši Polde.

V odgovor zagrmí v vasi, kot bi se podirali Gorjanci.

»Dober tek,« vošči Tine in prešerno spusti rafal.
A tudi oni ne ostajajo dolžni. Skozi zrak ostro prižvižgajo mine in njih oglušujoči treski nas mečejo od tal. Stisnemo zobe in čakamo novih pošiljk. To pot je padalo v drugo smer. Janez pride k sapi in zapoje kljubovalno, a ne preveč glasno: Kaj nam pa morejo...

Mitraljezec Butara je doživel svojo največjo dogodivščino.

Lezejo v breg, on in tovariša, njegov mitraljez je vedno pripravljen. Nad njimi se vrh brega pojavijo postave. Čeprav je pričakoval, da se bo srečal s sovražnikom, je vendar prvi hip osupnil. Pogleda okoli sebe, kje bi našel zaklon, a breg je gol in ne nudi kritja. Stisne, a mitraljez mu ne vžge. V naglici je pozabil odpreti vžiglač. Oni z vrh brega pa kliče navzdol:

»Hej, tovariš, hitro sem gor, po cesti prihajajo tanki!«

Butara osupne in pogleda boljše. Pa to so naši. Tovariša se oddahne. Vraga, res neprijetno je, če te dobe v takem položaju.

»Z katerega bataljona ste?« kliče navzgor.

»Vod za zvezo,« zadoni odgovor.

»Ah, dobro je,« si mislijo vsi trije in naglo odrinejo navzgor.

Oni na vrhu tekajo sem in

tja, ker se razpostavljajo. Vsi imajo bele halje in to se zdi Butari čudno. Vendar gre dalje proti njim. Ko prispe na vrh, si pogleda iz oči v oči. Pod belo kapuco se zabliska nemški šlem. Butara to opazi in bliskovito plane nazaj. Nemci in beli, misleč, da je že njihov, obstanejo kot prikovani in zijajo za njim. Ko se zavedo, skočijo. Hočejo ga ujeti živega. Butara in pomočnik planeta v jarek in mitraljezec napolni mitraljez.

Ne dela!... Že so čisto blizu, že vidita njihove spačene škodoželjne obraze in roke, ki se stegujejo za njima.

»Konec,« pomisli Butara in stisne petelina.

Tedaj užge mitraljez. Toda ne njegov, marveč tovarišev z nasprotnega brega. Pošasti v belih haljah obrnejo pete, a preden dosežejo kritje, jih naš mitraljezec kosi, kosi...

Borba še ni končana. Z obeh bregov siple svinčena toča in Butara ter pomočnik sta med dvema ognjema. Ne moreta iz jarka, takoj bi ju podrli. Beli se plazijo bliže in bliže, in vsak način ju hočejo dobiti. Butara najde napako pri mitraljezu.

»Ah, prekleti osigurač, kako sem pozabil nanj!« se jezi sam nase. Vendar čuti olajšanje v srcu in prva zmeda se mu je že podela. »Le pridí,« si misli in čaka.

Nenadoma, kakor bi zrasel iz tal, stoji pred njima beli in v rokah drži mitraljez. Orjak, gotovo ga je dvakrat več kakor Butara in mitraljez v njegovih rokah se zdí kakor igračka.

»David in Goliat,« si misli Butara in kakor ris plane iz luknje. Cev mitraljeza nastavi orjak na prsa in stisne. Mitraljez v rokah se sunkoma strese in oddrda rafal v zločinsko srce. Kakor gora se zamaje beli velikan in se zruši v sneg.

Butara plane proti svojim, a za njim poka kot v peklju. Skozi jekleni dež uide na varno. Trdno stiska k sebi svoj mitraljez in suha usta v razburjenju goltajo slino. Pa je takoj zopet stari in že išče mesta, kjer bo vračal milo za drago. Tovariši vriskajo od veselja, a beli tam preko za noge vlačijo mrtve in ranjene.

Zvečer padejo zelene rakete. Vemo, da je to znak za umik. Naš zid se razmakne, razširi in stopa Nemcem tik za petami. Ko so šli v izpad, so sanjali, da bodo njihove pete pregazile vse, karkoli jim pride nasproti. Zdaj pod noč hite nazaj, skrivajoč se po grapah, premišljujejo, čemu so sploh prišli sem gor. S seboj vlačijo mrlične in ranjence in njihove trde butice so za spoznanje bogatejše. Preko naroda ne morejo izdajati. Premalo jih je in premočan je nasprotnik.

Novo mesto je lačno. Novo mesto je trpinčeno in zdaj, zdaj vas izpljune iz sebe, svojat izdajalska! Kam pojdete tedaj, ko se stisne okoli vas jekleni obroč partizanove jeze? Čisto blizu je že dan, ko bo partizan napravil na vas svoj zadnji napad.

Gorjancev zvesti čuvvar do noči zre preko naše Dolenjske in misli mu vastujejo v svobodi...

(Iz knjige »Bataljon«)

Branko Sotra: Skozi gozd (linorez)

Bogo Flander - Klusov Joža

Poljanska četa gre v napad

Zadnji odsev zarje je utonil za Crnim Kalom in ostro zarisan vrhovi Blegaša, Koprivnika in Melega vrha so se jeli potapljati v temine neba. Nad gozdovi je vladala tišina.

Komandir Janez se je sklonil nad pojemajoči ogenj in njegovo črnolaso, kodrasto glavo je obsvetlil ognjeni žar. Skoro neslišno je tiktakala na smreko obesaena budilka, a vendar je njen glas prodiral skozi temno platno šotorov, skritih v gostem smrečju. Na robu poseke se je v blišću prvih zvezd zganila senca. Stražar. Poltikomisar Kostja je zavezal nahrbtnik in stopil iz teme k pojemajočemu ognju.

»Bomo šli, tovariši?« Komandir Janez je v odgovor vstal in z njim smo vstali vsi, oprtajoč svoje nahrbtnike in puške.

»Tovariši, gremo v akcijo,« je šepetaje govoril tovariš Janez. »Vi vsi veste, da po cesti, ki vodi iz Zirov v Skofjo Loko, vozi velik nemški avtobus. S komandantom Fazanom sva izdelala načrt, kako bomo ta avto in njegovo spremstvo uničili. Prepričati moramo Svabom, da bi na tak lahek način dovažali postojankam živé in municijo. Na mesto, kjer bomo izvršili na-

pad, bomo prišli jutri zjutraj, pol ure predno pripelje avto. Akcija mora biti izvršena, predno dobe Nemci pomoč. V boj tovariši!«

»Za svobodo!« je mrmraje odgovoril zbor. A žarenje v očeh je bilo močnejše, kakor krik iz polnega grla. Nato smo drug za drugim tonili po koreninastih stezah v noč in kmalu je v stržarjevih ušesih zatonil šum naših korakov...

V meglenem jutru se je iz somraka izluščila vijugasta cesta. Na eni strani strm breg, na drugi med skalovjem šumeča Poljansčica. V ostrem ovinku je naša četa zlezla v breg. Kakor v gledališču smo v polkrogu zasedli položaj nad cesto. Spodaj je zapela žaga. Vrh bukke se je lahno stresal, ko je glodalno jekleno rezilo trdi les. Enakomerni glas žage uspava, oči lezejo skupaj in vrh vsega je vsenakoli brezdušna tišina. Uho napeto prisluškuje, kdaj bo v dalji zabrenčal motor. Komandir pogleduje na uro. Še deset minut! Večnost je teh deset minut. V kratkih desetih minutah lahko človek premiti vse svoje življenje. Če pa avto sploh ne pride? Kaj tedaj? A v očeh komandirja leži mir. Skoraj bi rekel, da švigajo iz njih plamenčki naga-

jive hudobnosti. Te oči ti govore: ne boj se, fant, avto pride in mi ga bomo napadli, smo partizani! Roka tesneje poprime puško, še enkrat neslišno odpreš zatvarča in pogledaš, če je vse v redu. Tako, sedaj smo pripravljeni.

Nato pripelje avto. Velik rdeč avto, da je skoro čudno, kako se more kretati po ostrih ovinkih. Pozor! Zica, ki je držala bukev, počí. Kakor bi se utrgalo z neba, omahne drevo na cesto. Zavore zaječe in rdeča pošast se ustavi. Za hip zavladá tišina. Nato, kakor bi sekal, ostro povelje:

»V imenu slovenskih partizanov, vsi z dvignjenimi rokami iz avtobusa! Civilisti naj se umaknejo nazaj, kar je nemških vojakov naj obstanejo na mestu!«

V avtu je zašumelo kot v panju. Preplašeni vsi do kraja, rinejo ljudje drug čez drugega na prosto. Nemci, zbegani, ne vedo kaj bi storili, rinejo med njimi ven.

Mi kričimo, zaustavljamo, a Nemci kot gluhi beže ob robu ceste. Počijo strelci. Fric za Fricem se zvali v cestni prah. Le eden je trmast. Napenja brzo-strelko in se hoče braniti. Za-

omahnili s ceste v jarek, se opotekel proti potočku in kakor slep odtaval proti bistrí vodi, dokler se ni na pol pota zgrudil v travo, ki je sijala v jutranji rosi. Okrvavljen je obležal nepremično, z zelenkasto bledico, razlito po obrazu. Na razkritem trebuhu je zijala rana.

Zilavo telo se je upiralo smrti. Se je hotelo živeti. Matjaž si je tako želel dočakati svobodo. Razgrnili smo odejo, napravili nosila, potem pa kremli proti bolnišnici.

Steza se je vila navzgor, vedno navzgor, zdaj rahlo napeta, pa spet strma. Visoko v planini smo se priključili osvobojenim ujetnikom — novim partizanom (kasneje so po kurirski zvezi odšli na Primorsko), in šele tedaj je cesta pod nami oživelá. Spet so odmevali rafali, za nami pa so se vozile granate, ki so jih pošiljali iz doline.

Ze šest ur smo hodili, a Matjaž je bil še vedno pri polni zavesti. Drevje se je nato zredčilo, zjasnilo se je pred nami in dosegli smo vrh.

»Kako lep je moj zadnji sprehod,« je s težavo pričel Matjaž. »Po znanih stezicah sredj malih njiv, ki dozorevajo v poznem klasju, sredi pašnikov in senožeti, med dišečimi gozdovi in ponosnimi planinami, ki kipe v nebo.«

Dan se je nagibal h kraju. Skalnate gorske planote so žarele v rdečih in vijoličastih barvah in kotanje so bile kakor latvice mleka, do roba polne goste megle. Tiho polje se je pogrezalo v molk in majhne hiše so se zdele kot otroške igrače. Tam na zahodu so se bleščali triglavski vrhovi v zarji zahajajočega sonca in dolge črne sence so legale čez grebene v dolino; prav počasi, kakor je odhajalo življenje od Matjaža...

»Končano je!« je nekdo kriknil. Groza je obležala med nami. Odkrili smo se in sklonili glave. Nismo jokali, toda oči vseh so bile nabrekle pod pritiskom solz in prsi so hropile od zadržanega ihtenja. Izgubili smo komandirja, tovariša, borca in človeka, toda izgubili zato, da je šestindevetdeset ljudi zaživelo novo življenje...

(Iz Borca — letnik 1957)

točno in v živo. Vozila so se ustavila in z velikimi skoki smo pohiteli k ujetnikom. Vsi smo vedeli eno: rešiti za vsako ceno sto ujetnikov, preden pride zaščitnica ali pomoč.

Okomeneli so obstali. Niso vedeli, kaj naj to pomeni. Toda Matjaž je v naglih in sočutnih besedah povedal, kaj se je zgodilo. Zareli so od začudenja in sijali od sreče in zadovoljstva. Bledi, s trepetajočimi ustnicami in glasovi so se zahvaljevali. Rešeni smo! Rešeni! — so ponavljali v mešanici jezikov in se veselih obrazov objemali. Njihove kretanje so bile nerodne, roke trde in zdelane, toda oči hvaležne in polne solz, ko so nam stiskali roke. Tu so bili angleški letalci, francoski planinci, ameriški tankisti in še mnogo, mnogo drugih, ki so jih Nemci ujeli v vojni in jih potem poslali v taborišča.

Za zahvaljevanje ni bilo več časa. Po cesti iz Tržiča se je bližal kamion poln Nemcev, ki se je ustavil streljaj od nas. Na diani je bilo, da moramo sprejeti borbo, ako hočemo, da nam ne polovijo, pravkar osvobojenih ujetnikov, ki so se z največjo naglico oddaljevali od nevarnega kraja. Vodil jih je Tonček, star partizan.

Na cesti je spet zahrnelo. Kot en mož smo udarili na bližajoče se Nemce. Z glavo med pleči in z orožjem v roki so se pogнали naprej, podobni divjim zverem, ki vohajo kri. — Toda daleč niso prišli. Ena tretjina jih je obležala v krvi. Tedaj pa je spet zagrmel krepki Matjažev glas: »Juriš!« in vseh štirinajst mož, ležečih za cesto je spreletel drget. Kakor snežni plaz s Košute ali Stola, smo se odlepili od zemlje in se z divjimi krikli zagrizli v čistino. Bili smo brez pravega kritja, ko smo se kot obsedeni podili proti nasprotnemu bregu. Vojaki v zelenem so se zbegani umikali, toda neprijetno sikanje skozi glave ni prenehalo.

Hrušč je potihnil, Fric smo pregnali, toda njega — zmagovalca ni bilo med nami. Ostal je zadaj, naslonjen na edino drevo, ki je bilo na tej čistini. Z rokami je segal k trebuhu, se bolešno krivil v dve gubil tler se začel opotekati s klekajočimi koraki in pobešeno glavo. Spet se je ustavil, potem pa

OBVEŠČEVALEC

mali oglasi

PRODAM
Ugodna prilika! Prodaj dobro ohranjeno motorno kolo Puch 175 ccm, DKW 175 ccm in osebni avto »Škoda« 1200 ccm — vse novejši tip. Prebačevo 51, Senčur. 2754

Prodaj Vespo GS 150 ccm, registrirano. Likozarjeva 11, Primskovo. 2745

Prodaj inventar za špecerijsko trgovino, 2 izložbeni okni in vrata — oboje z roletami. Vse v dobrem stanju. Vogelnik Franciška, Ljubljanska cesta 16, Radovljica. 2756

Prodaj motorno kolo Horeks Regina 400 ccm, tip 1956, odlično ohranjeno. Benedičič Silvester, Pševo 6, Kranj. 2786

Po zelo ugodni ceni prodaj dobro ohranjeno pohištvo iz hrastovega lesa: sobno kredenco, raztegljivo mizo s šestimi stoli, knjižno omaro, pisalno mizo in velik kavč. Naslov v oglašnem oddelku. 2787

Prodaj novo spalnico in več drugih posameznih kosov. Naslov v oglašnem oddelku. 2788

Prodaj avto Topolino stroj C generalno obnovljen, po ugodni ceni. Ogleda se pri Kern, taxi, Kranj. 2746

Prodaj levi vzdiljiv štedilnik. H. J. Lesce 50. 2808

Dobro mlado kravo s teličkom prodaj. Češnjica 17, Podnart. 2809

Osebni avto Opel Olympia — 1952, odlično ohranjen, poceni prodaj. Naslov v oglašnem oddelku. 2810

Seme rdeče detelje »Inkernate« dobite pri Cvenkel Alojziju, Ljubno 70, Kranj. 2811

Komunalno podjetje »Vodovod« Kranj prodaj električni trofazni števec. Prednost nakupa imajo podjetja in ustanove. 2812

Krojaški brzovalni stroj Pfaff ugodno prodaj. Naslov v oglašnem oddelku. 2813

Motorno kolo KTM 125 ccm, Sport, s prevoženimi 13.000 km ugodno prodaj ali zamenjam za NSU Primo. Butalič Urška, Lahovče 43, Cerklje. 2815

NSU Lux dobro ohranjen prodaj. Kalan, Binkelj 15, Skofja Loka. 2816

Prodaj osebni avto Lancia Ardea v krasnem stanju. Ogled v nedeljo dopoldan pri mehaniku Raspor Ivanu, Primskovo — Cesta St. Zagarja. 2817

Plemenska merjasca in 4 plemenske svinje, bele holadske pasme, merjasec v teži 70 kg, svinje v teži 130 do 150 kg prodaj. Kmetijska zadruga Naklo. 2819

Prodaj moped Colibri z zaganjačem in ščitnikom. Zg. Senica št. 18, Medvode. 2820

Prodaj pleskarsko štrcalo, 5-litrsko, za apno in kreda. Stupar, Hrašnje 7, Senčur. 2821

Prodaj moped Colibri na zaganjač. Naslov v oglašnem oddelku. 2822

Prodaj mivko po 1000 din kuhinjski meter. Trboje 27. 2823

Prodaj telico v 9 mesecu brestjosti. Rodovnik. Mati ima povprečno 4200 litrov mleka letno. Naslov v oglašnem oddelku. 2824

PRODAM
NSU Primo 175 ccm, novo, prodaj. Ogled vsak dan v Mehanični delavnici SAP Tržič od 6. do 18. ure in ob nedeljah od 8. do 12. ure. 2839
Prodaj sobo. Kopaljška 2 — Krani. 2840
Prodaj BMW R/35-350 — Ogled Planina 4, Kranj.

KUPIM
Kupim kakoj ali menjam za okrogli les, židarske opore (punte) in ostali gradbeni les. Boris Rangus, Koroška 9, Kranj. 2826
Kupim ročno slamoreznicco. — Miklavčič, Njivica 4, Besnica. 2827
Hišo v Kranju ali v okolici — lahko nedograjeno »vseljivo« kupim. Naslov v oglašnem oddelku pod »Gotovina«. 2828

IZGUBLJENO
Naprašam 2 mladi dekleti, ki sta v ponedeljek okrog 15. ure pomotoma vzeli na klopci pred Sindikalnim domom nov damski dežnik naj ga proti dobri nagradi vrnete v oglašni oddelk. Zvonka. 2801
Dne 14. julija sem izgubila denarnico z denarjem in osebno izkaznico od Kranja skozi Voklo do Valburge. Najditeja prosim, naj mi proti nagradi vrne. Eržen Francka, Valburga 35, Smlednik. 2802

Prevleko, rdečo z belim obrobljeno za motorno kolo sem izgubil 17. julija od Begunj do Kranja. Prosim proti nagradi vrniti na Barle, Tovarna Sava, Kranj. 2803

V nedeljo 17. julija mi je bil pri Joževu v Begunjah vzeti dežni plašč iz balonske svile. Poštejnega najditeja prosim naj ga proti nagradi vrne na naslov v oglašnem oddelku. 2804

Novo jopico sem izgubila od Jelena do Rupe dne 18. julija. Prosim proti nagradi vrniti v oglašni oddelk. 2805

Naprašam najditeja rdečega pločevinastega pokrova za Isetto (invalidski avto) da ga odda na postaji LM ali pa sporoči na naslov Brtoncelj Alojz, Celje — Otok. 2806

Črno jopico sem izgubila 11. julija na Gaštelju. Najditeja prosim naj jo proti nagradi vrne Zorc Mariji, Kokrica 80. 2807

Izgubila sem sivo jopico dne 17. julija zvečer od Kranja do Bitnja. Najditeja naprašam naj jo proti nagradi vrne v oglašni oddelk. 2838

RAZNO

Stanovanjska skupnost Center Kranj razpisuje mesto perice. — Nastop službe takoj. Pismene ali ustmene ponudbe sprejema servisna služba stanovanjskih skupnosti, Kranj, Tavčarjeva ulica 45 (vhod iz dvorišča). 2792

Oddam vsa soboslikarska in pleskarska dela nove hiše. Naslov v ogl. odd. pod »Takoj«. 2825

Sprejemem takoj vajenca za športno kolarstvo. Naslov v oglašnem oddelku. 2818

Poučujem vse predmete za popravne izpite na osemletki. — Naslov v ogl. odd. 2814

Sobo prazno ali opremljeno v Kranju ali bližnji okolici išče 48-letni upokojeni oficir. Naslov v oglašnem oddelku. 2829

Krojaškega vajenca-ko sprejem. Sušnik Ignac, Jezerska cesta 68, Kranj. 2830

Za Italijo iščem gospodinjstvo pomočnico. Ponudbe s priporočili poslati Dr. Orsoni — Petelin, Zupančičeva 11/II, Ljubljana. 2831

Zahvaljujem se Državnemu zavarovalnemu zavodu v Radovljici za izplačano nezgodno zavarovalnino. Pogačnik Jožefa — Bistrica 21. 2832

AMD Senčur organizira tečaj za sferje amatere. Prijave sprejema trgovina Krvavec, Senčur do 28. julija 1960. 2832

Absolventka Ekonomске srednje šole išče sobo v Kranju ali gre za sestanovalko. V popoldanskem času inštruirala učence osemletke. Naslov v oglašnem oddelku pod »Avgust«. 2833

V službo sprejememo takoj enega razvažalca kruha in več mlajših delavcev za priučitev v pekarni. 2834

Cebele 10 žnidaršičev, razlozljiv čebelnjak, čebelarsko erodje in knjige zamenjam za smrekove deske ali prodaj. Polajnar Janez, Cerklje 77. 2835

V nedeljo, 24. julija 1960, priredi osnovna organizacija Zveze vojaških vojnih invalidov vrtno veselico na vrtu pri Peterlinu. Vljudno vabljeni. 2836

Sadjarji! Voluharja vam polovi strokovnjak pod garancijo. — Gajšek Ivan, Cesta JLA 34 — pri vojašnici, Kranj. 2837

objavo

RAZPIS
INDUSTRIJSKA ŠOLA LITOSTROJ objavlja naknadni vpis za I. letnik v šolskem letu 1960-61 za poklica

LIVAR in MODELNI MIZAR.

Prednost imajo kandidati iz Ljubljane in bližnje okolice v starosti od 15 do 17 let. Učenci prejemajo med šolanjem denarne nagrade v znesku do 6000 din mesečno, kar je odvisno od poklica, letnika in učnega uspeha. Vpisovanje se vrši vsak delavnik od 8. do 12. ure do vključno 31. avgusta 1960. Vse nadaljnje informacije daje uprava šole, Ljubljana, Djakovljeva 53, telefon 39-011, interna 417.

Uprava šole

JAVNA DRAŽBA

Carinarnica Jesenice bo dne 10. avgusta 1960 ob 8. uri prodala na javni dražbi v svojih prostorih na Jesenicah, Gospodarska cesta 31, sledeče blago: album filatelističnih znamk, ročno uro, dva šofa za žensko obleko, električni apa-

rat za britje — rabljen, usnjeno rabljeno torbo z različnimi predmeti osebne garderobe, 27 kg meda, 2000 kom. naušnic za govedo z označbo »Beije« in enimi kleščami za navedene naušnice, dve stari violini, staro rabljeno zaprežno kosilnico, 15 kg stare obleke, 25 steklenic žganja, 19 steklenic vina, nov akumulator za avto in dve stari osi za voz.

Interesenti si lahko ogledajo navedeno blago v pisarni Carinarnice vsak delovnik od 8. do 12. ure.

Interesenti, ki navedenega dne ne bi mogli osebno prisostovati ustmeni javni dražbi, lahko predložijo Carinarnici pismene ponudbe najkasneje do pričetka dražbe.

Pravico udeležbe na javni dražbi imajo družbeno pravne osebe, državljanji in pravne osebe, torej tudi privatniki.

Pred pričetkom javne dražbe bodo morali udeleženci predložiti Carinarnici pooblastilo (če se gre za podjetje), vsakdo pa kavejico v znesku 10% od ugotovljene začetne cene dotičnega blaga.

Plačilo blaga bo treba opraviti takoj na tekoči račun Carinarnice.

Carinarnica Jesenice št. 2752/4 od 16. 7. 1960

PREDAVANJE

O PROMETNI VARNOSTI
Avto-moto društvo Senčur organizira predavanje o cestno prometni varnosti s predvajanjem poučnega filma v četrtek dne 21. julija ob 20. uri v dvorani Svobode v Senčurju. Vabimo vse koristnike cest, da se udeležijo tega predavanja.

kino

Jesenice »RADIO«: 21. in 22. julija nemški film DEKLE ROSEMARIE, 23. in 24. in 25. julija ameriški barvni cin. film HREPENENJE PO MOŠKEM.

Jesenice »PLAVZ«: 21. in 22. julija ruski film ZGODBA O VOJAKU, 23. in 24. julija nemški film DEKLE ROSEMARIE.

Ljubno: 21. julija italijanski film UMBERTO D, 22. julija francoski barvni film FOLIES BERGER in 24. julija ZLATO V DZUNGLI, ameriški barvni film.

Bled: 21. julija francoski barvni film KOCKAR, 22. julija in 23. julija ter 24. julija ameriški barvni film PREPOVEDANI PLANET.

Radovljica: 21. do 24. julija ameriški vojni cin. film HRABRI IN DRZNI, 23. in 24. julija ameriški zabavni film AVTOBUSNA POSTAJA.

Kropa: 22. julija italijanski film NEAPELSKO ZLATO, 23. julija angleški film MADELEINE, 24. julija ameriški cin. barv. film GOSPOD ROBERTS.

Tržič: 21. in 22. julija jugoslovanski barvni film OSMATA VRATA, 23. in 24. in 25. julija ameriški barvni film ANASTAZIJA.

Kranj »STORŽIČ«: 21. julija španski film DOBRODOŠEL GOSPOD MARŠAL, predstave ob 16., 18. in 20. uri, matineja istega filma ob 10. uri, premiera angleškega barvnega filma MOZ, KI GA NI BILO, predstava ob 22. uri. 22. julija jugoslovanski film KOTA 905, predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri, angleški barvni film MOZ, KI GA NI BILO, predstava ob 13. uri, ameriški barvni film SLAB DAN V BLACK ROCKU, predstava ob 10. uri, 23. julija jugoslovanski film KOTA 905, predstave ob 16., 18. in 20. uri, ameriški barvni film V SENCJI VESAL, matineja ob 10. uri, 24. julija ameriške barvne risanke PAJA PATEK, predstava ob 8.30, francoski barv. film NOTREDAMSKI ZVONAR, predstavi ob 10. in 21. uri, angleški barvni film MOZ, KI GA NI BILO predstava ob 13. uri jugoslovanski film KOTA 905, predstave ob 15., 17. in 19. uri.

Letni kino »PARTIZAN«: 21. julija amer. barvni film SLAB DAN V BLACK ROCKU, 22. julija francoski barvni film NOTREDAMSKI ZVONAR, 23. julija in 24. julija angleški barvni film MOZ, KI GA NI BILO, predstave ob 20.30 uri.

Strazišče »SVOBODA«: 21. julija jugoslovanski film KOTA 905, predstavi ob 18. in 20. uri, 22. julija ameriški barvni film SLAB DAN V BLACK ROCKU, predstavi ob 18. in 20. uri, 23. julija in 24. julija francoski barvni film NOTREDAMSKI ZVONAR, 23. julija predstavi ob 18. in 20.30

OBVESTILO BRALCEM
Ob priliki Dneva vstaje je sedanja številka našega lista izšla v večjem obsegu in nadomešča redno sredno in sobotno izdajo. Zato bo prihodnja številka izšla šele v ponedeljek, 25. julija.

uri, 24. julija pa ob 16., 18. in 20. uri, angleški barv. film MOZ KI GA NI BILO, predstava ob 14. uri.

Naklo: 21. julija premiera angleškega barv. filma MOZ, KI GA NI BILO, predstava ob 20. uri, 22. julija jugoslovanski film RAFAL V NEBO, predstavi ob 17. in 20. uri, 23. julija ameriški barvni film SLAB DAN V BLACK ROCKU, predstava ob 20. uri, 24. julija ameriški barv. film V SENCJI VESAL, predstavi ob 17. in 20. uri.

Cerklje »KRVAVEC«: 22. julija ameriški barvni film V SENCJI VESAL, predstavi ob 17. in 20. uri, 23. julija jugoslovanski film RAFAL V NEBO, predstava ob 20.30 uri, 24. julija ameriški barvni film SLAB DAN V BLACK ROCKU, predstave ob 17. in 20. uri.

Skofja Loka: 22., 23., 24. julija ameriški cin. film BERNARDIENE.

Kamnik: 21. julija ruski film IVAN GROZNI I. del, 23. in 24. julija italijanski barvni film DANASNJE ZENSKO.

tržni pregled

V KRANJU

Fižol 90 din, mleko 30 din, ajdova moka 65 do 70 din, ješprenj 70 din, kaša 90 din, krma za kokoši 40 din, koruza 45 din, krhlji 50 do 70 din, koruzna moka 40 din, borovnice 180 din, maline 150 din za liter, korenček 40 din, sir skuta 120 din, surovo maslo 560 din, čebula 60 do 70 din, krompir 25 din, kisllo zelje 80 din, sladko zelje 30 din, ohrovt 30 din, solata 40 do 50 din, grah v stročju 70 do 90 din, zelena paprika 100 din, sladka-ropa 6 din, jabolka 65 din, hruške 100 din, cvetača 100 din, gobe 150 din, breskve 140 din, jedline buče 50 do 60 din, kumare 70 din, fižol v stročju 60 do 80 din, fige sveže 100 din za kg, smetana merica 15 din., jajca 22 din, kokoš 650 din, piščanec 300 do 400 din, česenj 5 do 10 din, zajci 300 din za komad.

KMETIJSKA ZADRUGA PODNART razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. računovodje-kinje
2. finančnega knjigovodje-kinje
3. strojnika

Pogoji: pod točko 1. — srednješolska izobrazba in 2 leti prakse v računovodstvu ali nižja šola in 5 let prakse v računovodstvu, pod točko 2. — srednja ali nižja šola in nekaj prakse v knjigovodstvu, pod točko 3. — polkvalificirani ali kvalificirani delavec

Ponudbe z navedbo stalnega bivališča in opisom dosedanjega službovanja pošljite na naslov Kmetijska zadruga Podnart do 31. VII. 1960.

Vabimo vse mladince, ki bi želeli v mesecu avgustu sodelovati na zvezni delovni akciji, da se takoj prijavijo na Občinski komite LMS Kranj, Tavčarjeva 41, telefon 566.

PRAVNI NASVETI

J. S. Tržič
VPRAŠANJE — Imate nezakonskega otroka, za katerega njegov oče ne plačuje preživnino, kljub temu, da je priznal očetovstvo.

ODGOVOR — V skladu s temeljnim zakonom o razmerju med starši in otroki (Uradni list FLRJ, št. 104 47, 45 49, 53 56) so starši dolžni preživljati svoje nepreskrbljene otroke in boste očeta od otroka prisilili s tožbo pri pristojnem sodišču na plačevanje preživnine.

Z. K. Gorenja vas
VPRAŠANJE — Po diplomni na fakulteti ste se 15. aprila zaposlili, dne 16. maja ste se ponesečili in ste v bolniškem staležu. Ker imate odslužiti vojaški rok, vas zanima, ali ste upravičeni do nadomestila.

ODGOVOR — V skladu z 42. členom Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list FLRJ, številka 53 57) imate pravico do enkratnega nadomestila v višini zadnjega mesečnega zneska osebnega dohodka, če ste bili v delovnem razmerju 6 mesecev nepretrgoma ali 12 mesecev v zadnjih dveh letih.

VPRAŠANJE — V primeru, da ste upravičeni do nadomestila, vas zanima, kdo ga vam je dolžan plačati.

ODGOVOR — V skladu z 42. členom Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list FLRJ, številka 53 57) izplača nadomestilo organizacija, v kateri ste bili zaposleni, v breme predračuna Državnega sekretariata za narodno obrambo.

F. S. Kranj
VPRAŠANJE — Zanima vas, do koliko dni izrednega dopusta ste upravičeni, če vam umre bližnji sorodnik.

ODGOVOR — V skladu z 244. členom Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list FLRJ, številka 53 57) gospodarska organizacija predpiše s pravilnikom v katerih primerih in koliko dni izrednega dopusta vam pripada.

K. J. Skofja Loka
VPRAŠANJE — Ob priliki prometne nesreče ste bili po-

škodovani, imate zdrobljeno po-gačico in vas zanima, do kolike odškodnine ste upravičeni.

ODGOVOR — V svojem odškodninskem zahtevku, ki ga boste uveljavili že v kazenski obravnavi in se bo priznal kolikor bo krivec spoznan za krivega, ali pa v civilno pravnem postopku v kolikor bo odškodninski zahtevk napoten na pol civilne pravde. V odškodninskem zahtevku boste zahtevali plačilo bolečin, event. posledice poškodbe in materialno škodo, ki vam je bila povzročena.

B. F. Rečica
VPRAŠANJE — Posedujete hišico z zemljiščem. Zanima vas, v koliki meri vpliva obseg zemljišča na zmanjšanje otroškega dodatka.

ODGOVOR — V skladu z Uredbo o otroških dodatkih (Uradni list FLRJ, št. 36 55) vpliva na višino prejema otroškega dodatka dohodek, ustvarjen od kmetijstva.

K. V. Rateče
VPRAŠANJE — Letos, 13. julija boste star 18 let. Ste izučeni ključavnar in vas zanima, do koliko dni letnega dopusta ste upravičeni.

ODGOVOR — V skladu z 237. členom točk a3. Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list FLRJ, št. 53 57) vam do dopolnjenega 18. leta starosti pripada 17 delovnih dni dopusta.

B. I. Kranj
VPRAŠANJE — Zanima vas, kolikšen je prispevek za socialno zavarovanje za družinskega člana, ki ga plačujete kot kmet.

ODGOVOR — Po 2. odstavku 2. točke odloka o določitvi osnovne ter višine splošnega prispevka od kmetijskih dohodkov in splošnega osebnega prispevka zavarovancev za zdravstveno zavarovanje kmetijskih proizvajalcev (Uradni list LRS, št. 2 60) se določi v letnem znesku 1200 dinarjev, splošni prispevek, ki ga plačuje vsak kmetijski proizvajalec zase in za vsakega družinskega člana. V skladu z 24. členom odloka o razširjenem zdravstvenem zavarovanju kmetijskih proizvajalcev v okrajju Kranj (Uradni list LRS, št. 15 60) pa posebni prispevek v znesku 250 dinarjev za sebe in za vsakega zavarovanega družinskega člana.

F. J. Skofja Loka
VPRAŠANJE — Bratu ste odstopili zemljišče proti letni najemini. Sedaj pa že dve leti ne izpolnjuje dogovora v celoti in ste radi tega prikrajšani.

ODGOVOR — V skladu z 18. členom zakona o zastaranju terjatve (Uradni list FLRJ, št. 40 53) terjatve za nepremičnine zastarajo v treh letih.

P. F. Bled
VPRAŠANJE — Sosed ima na meji vašega zemljišča drevje, ki vam dela škodo. Občinski ljudski odbor je preteklo leto že izdelal nalogo, da se to drevje odstrani, vendar to brez uspeha.

ODGOVOR — Intervinirajte pri pristojnem OBLO, da bo odlok o ničevanju škodljivega drevja uresničen.

Tovarna gumijevih izdelkov „SAVA“ - Kranj

sprejme večje število

nekvalificiranih delavcev za priučitev gumarjev,

starost od 18 do 40 let, z lastnim stanovanjem v Kranju ali bližnji okolici

Prošnje je treba oddati v kadrovski oddelk podjetja

Plača po tarifnem pravilniku in sicer od 52 do 71 din na uro

Dve v sliki iz Kranjske gore

JELOVICA - lesna industrija

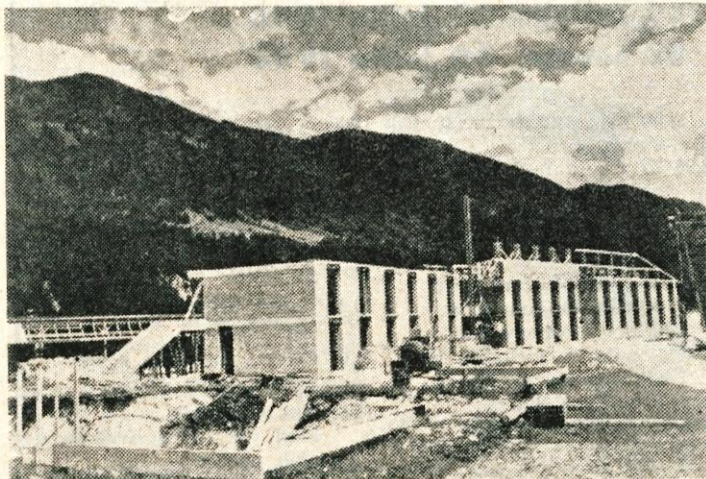
Škofja Loka

tel. 362, 336, 353

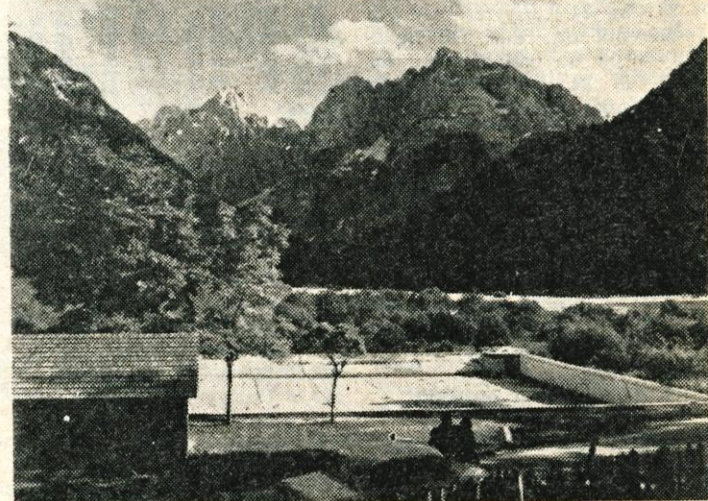
Proizvajamo:

- lesene montažne hišice
- okna
- vrata
- sobno pohištvo
- furnir
- vezane in panel plošče
- gradbene plošče JUGOLIT

Ob Dnevu vstaje - 22. juliju - vsem delovnim ljudem iskrene čestitke

Turistične zmogljivosti v Gornjesavski dolini že dlje ne doščeja turizmu, zlasti v primerjavi s splošnim razvojem te gospodarske dejavnosti v drugih turističnih krajih. Turistične sobe in usluge nasploh v Razorju, Eriki ali Porentovem domu in drugod ne ustrezajo današnjim zahtevam turistov. Čeprav je bilo o tem problemu govora že nekaj let, so se ga dejansko lotili šele letos. V gradnji je že motel (na sliki), ki bo dograjen predvidoma leta 1962. Razen motela bodo prihodnje leto pričeli tudi z gradnjo novega hotela s 120 ležišči in večjo restavracijo s 150 sedeži.

Posebno poglavje kranjskogorskega turizma je tudi zapuščeno kopališče »Jasna« (na sliki). Iz leta v leto plavalni bazen in ostali objekti ob njem propadajo, čeprav bi bilo to kopališče lahko najmikavnejša privlačnost za turiste. Le redki so višinski kraji, ne le v naši domovini, temveč tudi drugod po svetu, kjer bi se turisti in izletniki lahko kopali v bazenu, ki je okrog in okrog obdan z visokimi gorskimi vrhovi. Prav zaradi tega bi morali kranjskogorski turistični delavci tudi o »Jasni« bolj in smotrnejše razmišljati ter v najkrajšem času rešiti ta problem, sicer bo zob časa uničil še tisto, kar je do danes ostalo.

Tovarna prešitih odev in tapetništvo

„ODEJA“ ŠKOFJA LOKA

pošilja vsem prebivalcem kranjskega okraja ob Dnevu vstaje iskrene čestitke

Občinski ljudski odbor Železniki

čestitajo k prazniku Dneva vstaje - 22. juliju - in želijo novih delovnih zmag vsem naprednim ljudem

in vse množične organizacije

Ob Dnevu vstaje plamteče pozdrave!

Usnjarna Železniki

Delovni kolektiv tovarne rastlinskih olj in oljnih izdelkov

„OLJARICE“ - Britof pri Kranju

čestita k Dnevu vstaje

Vsem priporočamo svoje kvalitetne izdelke

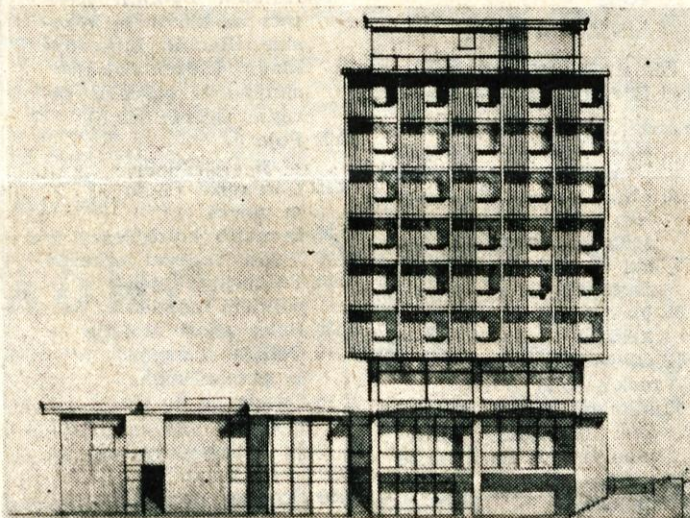
V. okrajno tekmovanje traktorjev

Kranj — V nedeljo, 24. julija, ob 8. uri zjutraj bo že V. okrajno tekmovanje traktoristov, ki ga organizira Okrajni odbor Ljudske tehnike in Okrajna združena zveza. Tekmovanje bo na ekonomiji Kranj - Zlato polje (nasproti vojašnice). V okviru tekmovanja bo tudi zborovanje traktoristov.

Traktoristi bodo tekmovali v oranju, spretnostni vožnji, v poznavanju kmetijskih strojev, agrotehnike in poznavanju prometnih predpisov. Vsi traktoristi, starejši in mlajši (pod 20 let) bodo ocenjeni po istih kriterijih.

In nagrade? Prehodni pokal Okrajnega odbora Ljudske tehnike, stalni pokal ObLO Kranj, denarne in praktične nagrade.

To je izbirno tekmovanje za republiško tekmovanje, ki bo konec avgusta v Murski Soboti. Tekmovanju bodo prisostvovali predstavniki republiškega odbora Ljudske tehnike, ObLO Kranj in drugi.

Tak je idejni načrt novega kranjskega hotela, ki ga je izdelalo Kranjsko projektivno podjetje. Hotel naj bi stal med Koroško cesto in Cesto JLA (pri Bekselnju). Idejni načrt je že sprejet, vendar še sedaj razpravljajo o tem, ali naj ima hotel 100 ali 150 ležišč. Seveda so gostinci tisti, ki se zavzemajo za večjo zmogljivost novega objekta. V novem hotelu bodo poleg komfortnih sob, sodobna restavracija, kavarna, slaščičarna itd., skratka prostori, ki jih v Kranju zelo pogrešamo, posebno v turistični sezoni.

Gospodarske vesti

● Telefonski kabel Beograd - Zagreb - Ljubljana - Maribor. Pred tovarno kmetijskih strojev »Zmaj« v Zemunu so konec preteklega tedna pričeli polagati telefonski kabel Beograd - Zagreb - Ljubljana - Maribor do avstrijske meje. Kasneje bo kabel položen tudi na relaciji Ljubljana - Trst, Zagreb - Karlovac, Zupanja - Osijek, Beograd - Novi Sad - Subotica, Beograd - Niš in Skoplje - Titov Veles. Med Reko in Pulo bo položen koaksialni kabel manjšega premera. Celotna dolžina vseh položenih kablov bo v začetku leta 1962 znašala 1490 km, njihova zmogljivost pa bo 16.000 telefonskih kanalov.

● Prva razstava nuklearne energije. V okviru IV. mednarodnega sejma tehnike bo tudi prva razstava nuklearne energije, in sicer od 23. avgusta do 18. septembra. Razstava bo v III. dvorani Beograjskega sejma. Na njej bodo obiskovalcem tudi praktično prikazovali delovne metode in raziskovanja s tega področja znanosti. Razen tega bo razstavljena tudi maketa velikega raziskovalnega reaktorja v Vinči.

● Izdelava konstrukcije za pančevski most. V podjetju »Djuro Djaković« v Slavonskem Brodu končujejo z izdelavo konstrukcije za novi most v Pančevu. Pričakujejo, da bodo vsi potrebni deli dobavljeni že ta mesec. Podjetje pa je podpisalo tudi pogodbo za izdelavo konstrukcije za njih dinarjev.

most čez Savo pri Slavonskem Brodu, nadalje za most čez Dravo v Osijeku, verjetno pa bo izdelalo tudi konstrukcijo za most pri Botovu na jugoslovansko-madžarski meji.

● Proizvodnja transportnih trakov za rudnike. V tovarni »Jugoplastika« v Splitu bodo v bližnji prihodnosti začeli proizvajati specialne trakove za rudniške transporterje. Trakovi bodo iz zelo močnega, po potrebi pa tudi iz nepregorljivega materiala. Samo naši večji rudniki potrebujejo letno okoli 150.000 m takih transportnih trakov, ki pa jih je bilo treba doslej izključno uvažati.

● Prijave za letošnji Zagrebški velesejem. Za letošnji jesenski mednarodni Zagrebški velesejem, ki bo od 10. do 25. septembra, so se že prijavili razstavljalci iz 26 držav. Pričakujejo pa, da bo sodelovalo na velesejmu 30 držav iz Azije, Afrike in Amerike ter Evrope. Največ izdelkov bodo razstavile ZDA, Sovjetska zveza, Italija in Zah. Nemčija. Prvič pa bodo letos sodelovale Kanada, Mehika, Tunis in Japonska.

● Izvoz strojev za predelavo paradiznika. Tovarna »Jedinstvo« v Zagrebu se je močno uveljavila s proizvodnjo izredno kakovostnih strojev za izdelavo paradiznikovega koncentrata. Te dni so tudi odposlali večje pošiljke teh strojev v Sovjetsko zvezo in Poljsko, in sicer v skupni vrednosti 400 milijonov deviz.

Tovarna gumijevih izdelkov

Sava - Kranj

Telefon 274 in 275

priporoča svoje izdelke: avto in velopnevmatiko s priborom, transportne trakove, klinaste jermene, gumirano blago, cevi z in brez vložka, tehnične izdelke, športne izdelke, galanterijske izdelke, plošče za tla, gumeno lepilo itd.

Delovni kolektiv čestita slovenskemu ljudstvu k prazniku Dneva vstaje - 22. juliju

TISKANINA

Telefoni: centrala 173 - 176

tovarna tiskanega blaga

Kranj

pošilja ob Dnevu vstaje iskrene pozdrave

Nudimo vam svoje priznane izdelke: bombažne in stanične tkanine v vseh modnih barvah in odtentkih

Naše tkanine so znane na domačem in inozemskem tržišču kot kvalitetne po izdelavi in trajnosti

Naročila izvršujemo točno in solidno!

BODITE EDEN IZMED 100.000 OBISKOVALCEV LETOŠNJEGA
K. JUBILEJNEGA GORENJSKEGA SEJMA

od 29. julija
do 9. avgusta

Jugoslovanski turizem!

Razstavljeno blago naprodaj po izrednih sejmskih cenah!

Nagradna žrebanja!

Številne kulturne in zabavne prireditve!

25 % popust na železnica!

Gorenjci! Obiščite letošnji sejem v največjem številu!

RTV LJUBLJANA

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 6., 13., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 13., 15., 22. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30.

NEDELJA, 24. JULIJA 1960

- 6.45 W. F. Norbisch: Romanca (Igra pihalni orkester Ljudske milice p. v. Rudolfa Stariča)
- 7.15 Izletnikom na pot
- 8.00 Mladinska radijska igra Milivoj Matočec: Po sledi ladijskega dnevnika
- 8.37 Iz albuma otroških pesmi
- 8.50 Z vedro glasbo v novi teden
- 9.45 Zoltan Kodaly: Plesi iz Galante (Londonski filharmonični orkester dirigira Georg Solti)
- 10.00 Se pomnite, tovariši... Vasja Ocvirk: Za vzorn boginje Talije
- 10.30 Iz narodne skrinje (Ponovitev javne oddaje z dne 27. 12. 1959)
- 11.30 Stefan Kuhar: Vojvodinski mozaik (reportaža)
- 12.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I.
- 13.30 Za našo vas
- 13.45 Koncert pri vas doma
- 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II.
- 15.15 Reklame
- 15.30 Za prijetno popoldne
- 16.00 Zvočni mozaik
- 17.00 Sto dvajset minut športa in glasbe
- 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba
- 20.05 Glasbeni varieté
- 21.00 Sportna poročila
- 21.10 »Infermezzo« (Priglasitve šaljivih zgodb o glasbenikih, vmes nekaj glasbe)
- 22.15 Ples ob radijskem sprejemniku
- 23.10 Koktajl pred polnočjo
- 23.50 Prijeten počitek!

PONEDELJEK, 25. JULIJA

- 5.10—5.30 Nekaj domačih
- 6.30—6.40 Reklame
- 8.05 Polke in valčki
- 8.20 Počitniško popotovanje od strani do strani Thornbjörn Egner: Roparji iz Kardemomma — II.
- 8.35 Iz filmov in glasbenih revij
- 9.00 Melodije za vas
- 10.10 S sprejemnikom na dopust (spored zabavnih zvokov)
- 11.00 Duet iz I. dejanja opere Madame Butterfly (Renata)
- 11.15 Naš podlistek Med prebivalci avstralskih puščav — I.
- 11.35 Leoš Janáček: Na zaraščeni stezi (ciklus skladb za klavir)
- 12.00 Vaški kvintet z Božom in Miškom
- 12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Silva Stante: Uporabna vrednost semena
- 12.25 Zabaven opoldanski spored
- 13.15 Obvestila in zabavna glasba
- 13.30 Pesmi in plesi narodov Jugoslavije
- 14.00 Glasbene razglednice
- 14.30 Prireditve dneva
- 14.35 Mihovil Logar: Pomladne slike Marijan Vodopivec: Rapsodija za violino in orkester
- 15.15 Reklame in zabavna glasba
- 15.40 »Rož, Podjuna, Zila« Koroške narodne v priredbi Pavla Kernjaka poje Mariborski komorni zbor p. v. Rajka Sikoška
- 16.00 Naši popotniki na tujem Vladimir Mušič: Med piramidami in tropskimi projekti
- 16.20 Skladbe slovenskih skladateljev igra violinist Ali Dermelj A. Foerster: Sonatina — E. Adamič: Satira — J. Prochazka: Dva nokturna — M. Rožanc: Giga, Govotta in Musetta — E. Adamič: Idila
- 16.40 Parada plošč
- 17.10 Srečno vožnjo! (šoferjem na pot)
- 18.00 Operne melodije
- 18.40 S knjižnega trga

RADIJSKI IN TELEVIZIJSKI SPORED

od nedelje, 25. julija 1960 do sobote, 30. julija 1960

- 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba
- 20.00 Mala revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe
- 20.35 Bedrich Smetana: Moja domovina, simfonični ciklus (Čikaški simfonični orkester dirigira Rafael Kubelík)
- 22.15 Iz naših studiov
- 23.10 Italijanski pevec Gino Latilla in zabavni ansambel Gualdi v dvorani Slovenske filharmonije (Magnetofonski posnetki javnega nastopa z dne 18. junija letos)
- 23.45 Prijeten počitek!

TOREK, 26. JULIJA

- 5.25—5.45 Nekaj domačih
- 6.30—6.40 Reklame
- 8.05 Jutranji spored solistične glasbe
- 8.30 Europa express
- 9.00 Poje mladinski mešani zbor gimnazije Celje p. v. Egona Kuneja
- 9.20 Koncertirajo Rimski virtuoz pod vodstvom Renata Fasana
- 10.10 Zabavna glasba in film (Oddaja s komentarjem) Napovedovalec: Božo Petek
- 11.05 Radi jih poslušate (znani pevci)
- 11.30 Oddaja za otroke a) Le Gran: Zakaj kavboji v Texasu poje b) Naši glasbeni umetniki igrajo in pojo otrokom
- 12.00 Soldaške narodne pesmi
- 12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Lucijan Krivec: Kako pri nas napreduje vzreja švedskih prašičev
- 12.25 Pet pevcev — pet popevk
- 12.40 Pisani zvoki z Dravskega polja — Sodelujejo: Dravski flosarji, Mariborski pihalni ansambel p. v. Draga Lorbecka in Kvintet Otrín
- 13.30 Naši operni pevci pred mikrofonom
- 14.10 Kmečka godba vam igra
- 14.30 Prireditve dneva
- 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
- 15.40 Ritem v duru in molu
- 16.00 Listi iz domače književnosti Dmitar Solev: POST POD LOZJEM
- 16.20 Predstavljamo vam znamenite orkestre
- 17.10 Razgovor z volivci
- 17.20 Parada plošč
- 18.00 Zanimivosti iz znanosti in tehnike
- 18.15 Od plesišča do plesišča
- 18.50 Človek in zdravje
- 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba
- 20.00 Poje zbor Radiotelevizije p. v. Borivoja Simića
- 20.30 Radijska igra — Népomucene Jonquille: Nenavadna prigoda gospod Bicha
- 21.50 Plesni zvoki velikih mest
- 22.15 S popevkami po svetu
- 22.40 Jazz! (z orkestrom Johny Dankworth)
- 23.10 Nočni komorni koncert

SREDA, 27. JULIJA

- 8.05 Poje Koroški akademski oktet
- 8.20 Počitniško popotovanje od strani do strani Thornbjörn Egner: Roparji iz Kardemomma — III. dopust (spored zabavnih oddaj s komentarjem) Napovedovalec: Dušica Erzín
- 9.31 Zavrtimo našo zabavno glasbeno ruleto
- 10.10 Ciklus velikih simfonij — VI. oddaja Johannes Brahms: Prva simfonia
- 11.00 Zvočni kaleidoskop
- 11.30 Dva prizora iz Čajkovskega opere »Pilkova dama«
- 12.00 Pesmi in plesi iz Bele Krajine
- 12.15 Kmetijski nasveti Ing. Milan Rovar: Katere napake odkriva kmetijska inšpekcija v

- poljedelstvu najpogosteje
- 12.25 Kitara in hammond orgle
- 12.40 »Otroci pozdravljajo«
- 13.15 Obvestila in zabavna glasba
- 13.30 Zenski Komorni zbor RTV Ljubljana p. v. Milka Skoberneta
- 13.50 Popularne melodije iz orkestralne glasbe
- 14.30 Prireditve dneva
- 14.35 Izbrali smo za vas
- 15.15 Reklame in zabavna glasba
- 15.40 Zabavni zvoki
- 16.00 Novost na knjižni polici — Peter Abrahams: Divji pohod
- 16.20 Koncert po željah
- 17.10 Deset minut iz naše beležnice
- 17.20 Parada plošč
- 18.00 Kulturna kronika
- 18.20 Slovenski samospeli M. Lipovšek: Osamljena — L. M. Škerjanc: Večerna impresija — M. Vodopivec: Odšla si; Rosna kaplja; Uspavanka ljubezni — M. Kozina: Pomladne pesmi
- 18.45 Radijska univerza — Franc Cimerman: Pomen čebel za opravevanje kulturnih rastlin
- 20.00 Majhni zabavni ansambli
- 20.20 »Popularne opere s plošč«
- 22.15 Jules Massenet: Thais (nadaljevanje) — 3. dejanje
- 22.50 Glasbeni intermezzo M. A. Balakirev: Islamej, orientalska fantazija
- 23.10 Plesna glasba z vsega sveta
- 23.50 Prijeten počitek!

ČETRTEK, 28. JULIJA

- 8.05 Edvard Grieg: 4 norveški plesi — Orkester RTV Ljubljana dirigira Uroš Prevorsek
- 8.25 »Naši uspehi v preteklem šolskem letu« — Izvajajo mladinski pevski zbori in gojenci glasbenih šol
- 8.55 Majhen glasbeni kabaret
- 9.12 Od valčka do rock'n rolla
- 9.40 Mladen Jaguš dirigira zbor Slovenske filharmonije J. S. Bach: Trije
- 10.10 Od melodije do melodije
- 11.30 Oddaja za cicibane
- 12.00 Trio Rudija Bardorferja
- 12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Jože Ferčec: Pomen kontrole proizvodnosti in rodovitstva
- 12.25 Zabaven opoldanski spored
- 13.15 Obvestila in zabavna glasba
- 13.30 Igra Mariborski godalni ansambel p. v. Jakova Cipčija
- 13.50 Vedri zvoki
- 14.30 Prireditve dneva
- 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
- 15.15 Reklame in zabavna glasba
- 15.40 Blaž Arnič: Slike iz mladosti, suite za klavir (Arnič Lovrene, klavir)
- 16.00 Iz svetovne književnosti — James Farrell: Stads lonigam
- 16.20 Kopalcem v zabavo
- 17.10 Petdeset minut turizma in melodij
- 18.00 Iz oper Bedricha Smetane — Prizor iz 2.
- 18.30 Sport in športniki
- 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — A. S. Puškin: Cigani — ponovitev (literarna oddaja)
- 21.28 Glasbena medigra
- 21.30 Iz Schubertove skicirke — V. oddaja
- 22.15 Popevke se vrstijo
- 22.40 Moderna plesna glasba
- 23.10 Nočni koncert

PETEK, 29. JULIJA

- 8.05 Dve operni uverturi
- 8.20 Počitniško popotovanje od strani do strani — Thornbjörn Egner: Roparji iz Kardemomma — IV.

- 8.35 S sprejemnikom na dopust (spored zabavnih zvokov)
- 9.00 Frane Milčinski: Potovalni urad (ponovitev)
- 10.10 Skladbe za violončelo in violo
- 10.40 Plesni orkester Ted Heath
- 11.00 Črnske duhovne pesmi poje kvartet »Do«
- 11.15 Naš podlistek Med prebivalci avstralskih puščav — II.
- 11.35 Blaž Arnič: Zapeljivec, simfonična pesnitev (Orkester Slovenske filharmonije dirigira Bogo Leskovic)
- 12.00 »Dobra volja Spored pesmi za otroke je najboljša«
- 12.15 Kmetijski nasveti — Dr. Oskar Böhm: Zajedavske bolezni pri vzreji mesnatih prašičev
- 12.25 V tričetrtinskem taktu
- 12.40 Domači napevi izpod zelenega Pohorja — So-
- 13.15 Obvestila in zabavna glasba
- 13.30 Za vsakogar nekaj iz zakladnice zabavne glasbe
- 14.30 Prireditve dneva
- 14.35 Arije iz oper Christoph Willibald Glucka
- 15.15 Reklame in zabavna
- 15.40 20 minut s Slovenskim oktetom
- 16.00 Humoreska tega tedna, Fran Milčinski: Letoviščarska
- 16.20 Parada plošč
- 17.10 Razgovor z volivci
- 17.20 Antonin Dvorak: Koncert za klavir in orkester (Rudolf Firkusny-klavir, Clevelandski simfonični orkester dirigira George Szell)
- 18.00 Pojo »Los Paraguayos«
- 18.15 Gorenjske polke in valčki
- 18.30 Iz naših kolektivov
- 20.00 Veliki zabavni orkestri
- 20.15 Tedenski znanstveni pregled
- 20.30 Balet skozi stoletja — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih
- 22.15 Od comba do big banda
- 23.10 Intermezzo z godali
- 23.20 Pojte z nami
- 23.50 Prijeten počitek!

SOBOTA, 30. JULIJA

- 8.05 Ritmi
- 8.20 Pionirski tehnik
- 8.40 Skladbe za kitaro Isaca Albeniza
- 8.55 Pesmi, ki so jih peli naši partizani (Poje Invalidski pevski zbor p. v. Radovana Gobca)
- 9.15 S sprejemnikom na dopust (spored zabavnih zvokov)
- 10.10 Od tu in tam
- 11.30 Družina in dom
- 11.40 Sovjetska zabavna glasba
- 12.00 Češke narodne pesmi
- 12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Emilija Letonja: Maslo in margarina
- 12.25 Zabaven opoldanski spored
- 13.15 Obvestila in zabavna glasba
- 13.30 Slovenske narodne v prireditvi Karla Pahorja
- 13.50 Od arije do arije
- 14.30 Prireditve dneva
- 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
- 15.15 Reklame in zabavna glasba
- 15.40 W. A. Mozart: Koncert za violino in orkester št. 2 v D-duru
- 16.00 Na platnu smo videli
- 16.20 Kopalcem v zabavo
- 17.10 Parada plošč
- 18.00 Umetne pesmi poje Mariborski komorni zbor p. v. Rajka Sikoška
- 18.20 Pozdrav z gora
- 18.45 Okno v svet
- 20.00 »Pojmo na Štajersko« (narodne in domače vize)
- 20.25 Sobotni mozaik
- 21.30 Melodije za prijeten konec tedna
- 22.15 Oddaja za naše izseljence
- 23.10 Zapešimo še enkrat

ZANIMIVOSTI OD VSBPOVSOD

65 ur gledanja v Rim

Italijanska televizijska mreža bo prenašala še več - Prenos iz Rima bo posredovala zahodna »Evrovizija« in vzhodna »Intervizija«

Italijanska RTV bo lahko z neapeljski zaliv, kjer bodo tekme v jadraniu na vodi — bodo plačno prenašala 89 ur programa; 60 ur programa, h katerim je treba prišteti še 5 ur prenosa otvoritvenih slovesnosti, pa bo zahodna »Evrovizija« in vzhodna »Intervizija« posredovala gledalcem po vsej Evropi. Do spoznanja je prišlo šele pred nedavnim, ko je vodstvo »Evrovizije« končno nekoliko bolj na široko odprlo denarnico in nekaj primaknilo k vsoti, ki so jo spotečoma ponujali italijanskemu olimpijskemu komiteju. Snemalci »Evrovizije« in »Intervizije« pa v Rimu ne bodo postavili svojih kamer, temveč bodo vse evropske dežele priklučene kar na italijansko televizijsko mrežo.

Atletska tekmovanja, ki so razen plavalnih jedro vsake olimpijade, bodo naši gledalci lahko videli v celoti. Tudi vsa plavalna finalna tekmovanja bodo videti na televizijskih zaslonih. — Razen nekaterih drugih športnih prireditve bodo gledalci lahko na televiziji zasledovali jahalna tekmovanja in veslaške tekme na jezeru Albano blizu Rima.

Prve dni olimpiade, ko bodo na vrsti izločilne tekme, bo televizijski prenos omejen le na eno uro ali nekoliko več. Ta ukrep je potreben zaradi tega, da bo televizija lahko kasneje, ko bodo finalna tekmovanja — dalje prenašala olimpijski program. Vsi prenosi iz Rima bodo kajpak direktni, zvrstili pa se ne bodo samo popoldne, na primer plavanje, tudi zvečer.

Vse priprave italijanske televizijske so tako rekoč že končane. Na Foro Italico, kjer se prepleta več kot 160.000 kablov in žic so uredili tri studije. To so nekakšni »srčni prekat« olimpijske televizijske. Na najpomembnejših športnih objektih — med te sodi tudi jezero Albano in

Temperature v vesolju

Doslej so astronomi menili, da je prostor med posameznimi galaktičnimi svetili prazen in da v njem vladajo najnižje temperature. Znaša britanska astronom F. Hoyle in Th. Gold pa pravita, da je razredčen vodik, ki se nahaja v vesolju, verjetno segret na 100 milijonov Fahrenheitovih stopinj. Vendar pa moramo upoštevati, da je plinasti vodik v vesolju zelo razredčen (na kubični meter prostora nahajamo komaj dva vodikova atoma) in da bi zato tamkaj s termometrom vseeno zabeležili le temperature blizu absolutne ničle.

SNEŽNI ZAMETI NA NORVEŠKEM

Mesec julij je normalno tudi na Norveškem najbolj vroč mesec leta. Letos pa je vladala v nekaterih predelih Norveške tudi v sedmem mesecu še zima. Nad Srednjem Norveško, predvsem nad gorsko pokrajino Roeros, divjajo pravi snežni viharji. Sneg je zapadel zelo globoko v dolino in v vaseh so morali zopet zakuriti sobne peči. V nadmorskih višinah preko 100 metrov je padla temperatura povsod pod ničlo, meteorologi pa predvidevajo, da bo v deželo prišlo skorajšnje poletje.

LISICA MODREJŠA OD LOVCA

Joža Bah iz vasi Lokve pri Divači je znan lovec na lisice. Lani je ujel 63 lisic in dobil nagrado Lovske zveze Slovenije. Neki primer pa kaže, da so lisice običajno precej bolj premetene, kot ljudje to mislijo. Neka lisica, ki ji je Joža nastavil privlačno vabo, je dolgo »modrovala«, kako bi prišla do dobrega kosa mesa, ne da bi se pri tem ujela. Izkopala je pod zemljo 4 m dolg rov in izvlekla meso iz pasti, ne da bi se pri tem poškodovala.

Minister za družine

V zahodnonemški vladi sedi tudi minister za družine. Neki novinar je spričo tega naredil anketo: v kateri državi Evrope dajejo najmanjši otroški dodatek? Ugotovil je, da je to država, ki ima ministra za družine...

Pitna voda iz morja

Znanstveniki Kitajske akademije so izdelali novo metodo za pridobivanje sladke vode iz morja, ki se v osnovi razlikuje od vseh dosedanjih načinov »razsoljevanja« morske vode. Naprava, s katero jim je uspelo pridobivati sladko vodo iz morja, sestoji iz posebnega rezervoarja, ki ga pregrajujeta dve membrani. Zaradi elektrolitske ionizacije potujejo ioni klora in natrija skozi omenjeni membrani, v srednjem delu rezervoarja pa ostane sladka voda.

Romantično vrtanje

Vrtanje zob ob prijetnih zvokih nežne glasbe in udarjanje deževnih kapelj na okensko steklo je razpoložensko vzdušje, ki ga ustvarja svojim pacientom ameriški zobozdravnik William King. Pacient dobi na uho slušalke in posluša nežno glasbo. V kritičnih trenutkih, ko vzame zdravnik v roke sveder, zasliši »mučenec« tiho šumljanje deževnih kapelj. »Na ta način je prekrajana zveza živčevja, ki »poroča« možganom o bolečinah«, pravi ta zdravnik.

ZAPRT PROMET

V eni izmed najmodernejših ulic Köbenhavna so ustavili promet, da bi lahko tabodi prečkali cesto. Oče in mati ter 8 »otrok« so tako nemoteno potovali iz enega jezera v drugo po glavnem mestu Danske.

Cvetje v našem domu

Rože nam pomagajo, da ustvarimo v našem domu prijetno vzdušje. Strogim, lahkim oblikam modernega in težki okornosti starega pohištva dodajo življensko vedrino. Šopki so neadomestljivi okras našega stavanja, saj z njimi vnesemo vanj del neprekosljive lepote narave.

Pravilno razporediti cvetje v vaze ni enostavna stvar. V nekaterih evropskih državah imajo posebne tečaje v ta namen, vendar so daleč pred vsemi Japonci s svojo umetnostjo sestavljanja šopkov. Japonci pravijo, da mora biti šopek lep kot pesem. Ravnajo se po pravilu, da morajo rože v vazi predstavljati zemljo, človeka in nebo. Rože morajo biti torej razporejene v treh višinah.

Veliko je stvari, ki nas morajo voditi, ko delamo malo umetnino iz rož, prinašamo vam le nekaj najvažnejših.

Poizkusimo prinesiti domov cvetje takšno, kot je bilo v naravi. Oglejte si skupino rož na vrtu: nekatere so visoke, druge nižje, tretje se celo plazijo čisto pri tleh. Ali bo res videti lepo in naravno, če bomo peclje porezali vse na isto višino.

Večina gospodinj želi, da za lep šopek niso pogoj lepo negovane vrtno cvetice, ampak, da se doseže učinek še večji efekt z lepimi vejicami iz gozda ali z divjimi rožami s travnika.

Rože z dolgimi peclji pristojajo v visoko vazo, nizke in drobne rožice v nizke, okrogle majhne vaze, za poljsko cvetje je najbolj primerna glinena ali keramična posoda. V kristalno vazo bomo dali le nežne cvete z vrta. Na mizi so najlepši nizki, široki šopki. Izredno lep okras so je velika vaza z rožami pred stenskim ogledalom. Če ste prinesli domov samo en cvet, ga dajte v prazno levo stekleničko od kolonjske vode, če nimate primerne vazice.

Najrazličnejših možnosti je še nešteto, prepuščamo jih vaši iznajdljivosti in seveda tudi vašemu okusu.

Naše žene nimajo cvetličarskih tečajev in šol, vodi jih le prirojeni občutek za lepoto, še večkrat pa je sestavljanje šopka prepuščeno slučajnosti. (Ob takih prilikah pa lahko nastane kaj takega, kot je na primer kombinacija nagelj in praprotni isti vazi.)

MODA

Vsak delček narave je lep, samo to lepoto je treba znati opazovati.

Cvetje izgubi svojo lepoto, če ga damo v neprimerno vazo, posebno še, če je ta kičasto poslikana in cvetom ne dovoli, da bi prišli do izraza.

Ne tlačimo veliko rož v vazo, vsak cvet je zase lep. Dovolimo mu, da nam to pokaže in mu pustimo dovolj prostora. Če da-

● Če likalnik nima priprave za odstavljanje med delom, si izberemo za podstavek material, ki slabo prevaja toploto, na primer opeko ali šamotno oziroma azbestno ploščo.

„Sodobno gospodinjstvo“ št. 5/60

Peta letošnja številka »Sodobno gospodinjstvo« poroča obširno o razstavi »Družina in gospodinjstvo 1960«. Tina Male-

Kako obvarujemo otroka ploskih nog

1. v 1. letu starosti z dajanjem primerne količine vitamina D, da se skrepijo vezi in kite.
  2. po 1. letu, ko otrok dobro shodi (t. j. v 16. do 18. mesecu) z vajami, ki jih izvajamo igranje z otrokom takole:
    1. vaja: hoja po prstih
    2. vaja: hoja po peti
    3. vaja: hoja po zunanem robu podplata
    4. vaja: zibanje iz stoje na peti na prste in obratno.
    5. vaja: tako imenovani mostički, otrok sedi na tleh, kolena drži narazen — jagode palcev obeh nog se dotikajo (tvorijo mostiček)
    6. vaja: pobiranje predmetov s tal s prsti noge (je nekoliko težja pa zelo uspešna vaja) najbolje svinčnik ali orglice.
- S temi vajami se krepijo na podplatih vezi in kite in se oblikuje trden lok.

žič piše o novih nalogah, ki stojijo pred nami v zvezi z delovanjem šolskih mlečnih kuhinj. Pripraviti je treba vse potrebno, da jeseni ne bo nobenega otroka brez malice v šoli. O pravem času objavlja revija napotke staršem, kako naj opremijo otroka, ko odhaja na letovanje. Gospodinj, ki perejo v mehaniziranih hišnih pralnicah, bodo dobrodošli recepti za pranje v Himo pralnem stroju. Zanimiv je prispevek o novem izdelku Tovarne emajlirane posode v Celju, ki je pričela izdelovati emajlirano omarico, kombinirano s pomivalnimi koriti. Potrošnikom sta namenjena tudi prispevka o vzdrževanju plastičnih oblog v stanovanju in o možnosti reklamiranja pri nakupu tekstila.

Ta številka objavlja tudi izide preizkušene golaževih konzerv, ki jih je preizkušala grupa prehrabnih strokovnjakov. Strokovnim mnenjem o zunanji opremi, kvaliteti konzerv, embalaži, cenji in uporabnosti,

so priključeni tudi preizkušeni recepti za pripravo golaževih konzerv.

Revija »Sodobno gospodinjstvo« izdaja Centralni zavod za napredek gospodinjstva v Ljubljani, Gradišče 2-III. Izhaja mesečno. Letna naročnina znaša 500 din.

Tako ali drugače

Čas dopustov in izletov je tu in čeprav nam vreme ne prizanaša z »mokrimi presenečenji«, je vseeno izletnikov vedno dovolj. V želji, da vam pomagamo pri pripravljanju malice za izlet ali za doma smo za vas zbrali nekaj receptov, na katere morda še niste pomislili.

— Zdrobite sardine, zmešajte z dobro margarino ali s surovim maslom, s seseklanim peteršiljem in z gorčico.

— Penasto umešani margarini dodajte dobro zmleto prekajeno meso ali ostanke pečenke. Isto lahko storite tudi z naribanim pikantnim sirom.

— Dobro zmešajte skuto, surovo maslo, sol in drobnjak.

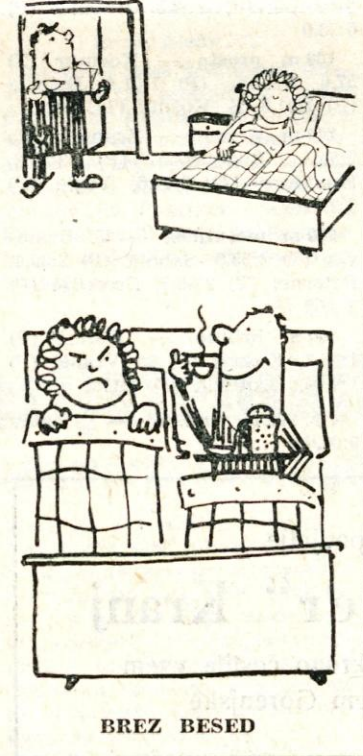
— Za osvežujočo in hranljivo namaz uporabite poljubne količine skute, smetane, soli, sesekljane sveže paprike, čebule, drobnjaka, zelenega peteršilja, popra, rdeče paprike, sesekljanih trdo kuhanih jajc, koščkov mesa itd. Po želji lahko katere od sestavin izpustite.

— Zmlete orehe vmešajte v predhodno penasto umešano surovo maslo ali dobro margarino in dodajte sladkor in rozine.

S temi namazi premažemo koščke svežega kruha. Za izlet zlepiamo skupaj dva majhna koščka in ju skupaj zavijemo v papirnat prtiček.

NENAVADNO

- Dvojčici iz Selt ake Cityja sta obe rodili dvojčici v štiri bolnici in isto uro.
- Neka Sylvija Miller iz Kalifornije je prišla v prodajalno z mrliško opremo in se dolgo pogajala in izbirala. Ko je plačala, je potegnila iz torbice revolver in se ustrelila.
- Na tradicionalnem tekmovanju v hitrem pripravljanju palačink v nekem kraju v ZDA, so vsa prva mesta osvojili moški.
- Neka Kitajka z otoka Haznan je našla školjko z 52 biseri.
- Leto dni stara deklica Tina Eving zna žvižgati. Ko se prebudi, z žvižgom pokliče svojo mamo.
- Neka Margareta O'Hara iz Dublina je bila visoka 3 metre in 7 centimetrov. Zivela je v začetku tega stol.
- Jeani Dew iz New Yorka je štirikrat zapovrstjo rodila dvojčke. Vedno je rodila fantka in deklico in vsi otroci so živi.
- Na neki razstavi v Chicagu je bila razstavljena posebna postelja za ljudi, ki se težko budijo. Postelja s pomočjo vgrajene budilke najprej zvoni, a če zaspanec hitro ne vstane, se postelja naglo dvigne.

BODICE

»Prava sreča, dragi možek, da te dopisniki niso pozabili! Poglej, koliko pisem si dobil zadnje dni! Prava sreča, pravim, mrcina stara, saj se tebi tako nikamor več ne ljubi, razen na kopališče, če je sonce, če ga pa ni, pa v posteljo!«

Tako mi je ondan rekla Marjana.

Medušč, pa je res tako. No, kdor je sposoben, si zna delo organizirati tako, kot je prav, sem si mislil. Vzgojil sem si zadostno število mlajših dopisnikov, ki zdaj skrbijo, da moj koticnik nikoli ni prazen.

Pa pogledjmo pisma!

△ Vabim Te, dragi Bodičar, da prideš v našo menzo v Tiskanino v Kranju in si kupiš za malico enolončnico. — Marsikaj »zanimivega« se najde včasih v njej. Pred dnevi sem v ričetu namesto mesa dobila — vrvice, dolgo pol metra. Ti si dobila vsaj »špagos«, so me hitele tolažiti prijateljice, mi pa ne do bimo ne »špagos« ne mesa! Vsaj nekaj! — Lep pozdrav in na svidenje v naši menzi!

Tako mi je pisala dobra znanica iz Tiskanine.

△ Pa drugo pismo: Tole se mi je zgodilo v četrtek, 7. julija: Okoli pol desetih dopoldne sem prišel v prodajalno kruha v bližini nove avtobusne postaje v Radovljici. Zahteval sem 6 žemelj, 4 rogljčke in četrtr kilograma črnega kruha. Vse to mi je prodajalka dala na pult. Prosil sem jo, če mi lahko zavije, pa mi je rekla: »Veste, tu prodajamo samo kruh in ne papirja!« Hotel sem imeti zavito, v papir ali v vrečke. Prodajalka mi je povedala, da vrečke sicer imajo, da pa jih je treba plačati — po 25 dinarjev! Začudil sem se, kajti vrečke v trgovini stanejo 3 dinarje. Zahteval sem račun, pa mi ga ni naredila!

△ Prijatelj pa mi je pred dnevi v pismu opisal tale »zanimiv« dogodek: Bil sem na Mali Poljani pod Storžičem, v planšarski koči. — Tja sta prišla tudi dva izletnika z Golnika in prosila za kislno mleko. Dobila sta ga sikodelice in v njej našla — očala od lastnice, ki jih je ta menda že dva dni iskala in jih ni našla. Menda tisti možakar z Golnika kislnega mleka nikoli več ne bo jedel, očala pa mu bodo ob vsaki priliki obujala kaj neprijetne spomine.

Do prihodnjic lep pozdrav! Bodičar

Kame Benet

Navdih in slučaj

Skoraj devet zvečer. Precej trgovin je bilo še odprtih. Ljudje so hoteli izkoristiti zadnje trenutke preden jih zapro in denar je tekel v potokih. Registrske blagajne so brez prestanka zvonile.

Prav tedaj je v neki trgovini s krznom, ki je bila zaprta, odjeknila pridušena eksplozija. Steklo v izloženem oknu se je zdrobilo. V trenutku se je pred trgovino zbrala velika gruča ljudi; prišla je tudi policija. Vse je potekalo tako kot so bili predvideli, kajti to je bil lažen preplah, kot pravijo — diverzija.

V tem času je nedaleč stran pet oboroženih ljudi kradlo v neki pošti. V naglici so praznili polne blagajne in predale, zraven pa z revolverji držali v šahu poštno osebje in tistih nekaj ljudi, ki so se še to držali.

Toda neki uslužbenec je uspel potegniti za alarmno napravo. V petih policijskih postajah so se istočasno oglasili zvonci. Kljub temu je bila za nekaj minut — prav toliko, kolikor je bilo potrebno — pozornost agentov osredotočena na trgovino s krznom.

— — —

Črna zaprta limuzina znamke »Humbert« je vozila po Backer streetu. Ni ti ne pretirano hitro, a vendar vsaj dvakrat hitreje kot ostali avtomobili. Na zadnjih sedežih so trije moški prekla-

dali denar iz dveh poštnih vreč v manj opazne torbe. Bili so vznemirjeni.

— Bambale, de čokat Maltežan šilastega obraza — kaj boš kupil svoji ženki, sedaj ko si obogatel?

Vsi so se nasmejali. Bambale ni bil na glasu, da je ravno darežljiv, njegova precej mlajša žena Dasie pa se ni mogla pohvaliti z zakonsko zvestobo. Družinsko življenje Bambalovih je bilo dokaj burno, čeprav je on že zdavnaj nehal upoštevati govoričenje sosedov in znancev.

Bambale, visok, zajeten možak z obrazom kot poln mesec, s polcilindrom na glavi, je prav tedaj skušal obleči očitno pretesen suknjič s plišastim ovratnikom. Zamrmral je nekaj na Dasin račun iz česar se je dalo sklepati, da bo lahko kar zadovoljna, če ne bo tepena.

Medtem so pridno prestavljali plen. Pet manjših kovčkov in štiri torbe je bilo polnih. Imeli so samo še eno prazno torbo. Vsak naj bi torej nosil kovček in torbo. Toda druga poštna vreča je bila še vedno skoraj na pol polna.

Oglasil se je Bambale. Njegov slaboten piskav glas je bil čudno nasprotno njegove telesne pojave.

— Našli smo več kot smo pričakovali, je dejal. — S seboj bi morali vzeti večje kovčke in aktovke. — Pri tem se je zasmeljal, vznemirjen in srečen.

Toda v začetku Maryland road jih je čakalo neprijetno presenečenje. Na križišču je stal policijski avtomobil z radijsko postajo.

— Čakajo nas, je zašepetal Bambale. Sofer — ime mu je bilo Artur, je krepkeje prijel volan. S hitrostjo 100 km na uro so pridrevli do Parc roada in zavili v Saint Jones road. Maltežan je klečal na zadnjem sedežu in držal v rokah majhen toda močan reflektor, ki je bil s kablom zvezan z avtomobilskim akumulatorjem.

— Sedaj!

Maltežan je pritisnil na gumb in skozi zadnje okno uperil močan snop svetlobe naravnost v oči soferja policijskega avto-

mobila, ki je v tem trenutku pridrvel izza ovinka. Soferja je bleščeča svetloba oslepila in izgubil je oblast nad vozilom. Avto je najprej oplazil neki zid in nato poševno zdrsnil na ulico ter se zaletel v električni drog, kjer se je ustavil.

Črni »Humbert« je izginil...

— — —

Pet minut kasneje so razbojniki zapustili avtomobil. Razbežali so se, vsak s svojim plenom.

Zadnji je stopil iz avtomobila Bambale. Razen kovčka in aktovke je nosil tudi na pol polno vrečo denarja. Žal mu je bilo, da bi ga pustil. Ko je končno ves obložen krenil po ulici, so bili ostali štirje že izginili.

Zavijajoč zdaj levo zdaj desno, se je Bambale vedno bolj oddaljeval od avtomobila. Ves ta čas je mrzlično razmišljal. Ta predel mesta je dodobra poznal, saj je tu odrasel. Ko se je bližal Kilbern roadu je opazil, da se je tam ustavil policijski avtomobil, iz njega pa je skočilo pet policajev. Začelo se je torej! Obrnil se je in skoro po prstih izginil v neki slabo osvetljeni ulici.

Med vojsko je Bambale dezertiral iz mornarice. Po vojni pa se je nekaj časa skrival v nekem protiletalskem zaklonišču nedaleč od kraja, kjer je bil sedaj. Pohitel je v to smer v upanju, da bo zaklonišče še našel.

Zelo vesel je bil, ko ga je zagledal. In kar je bilo še važnejše: nihče ga ni videl, ko je s svojim bremenom hitel po strmih stopnicah.

— — —

Naslednje jutro je bilo vedro in sončno, čeprav precej hladno. Bambale se je zbudil ko se je začelo svitati. Ves trd je bil zaradi mraza in slabo razpoložen. Ni hotel zaspati. Očital si je, zakaj ni zbežal preden je policiji uspelo do kraja zstražiti ves ta predel mesta. Previdno je odšel do vhoda v zaklonišče in pokukal na ulico. Nič! O policiji ni sledu. Kazalo je, da je ulica prazna.

(Nadaljevanje in konec prihodnjic)

Te dni po svetu

SILE OZN PREVZEMAJO NADZORSTVO

Generalni sekretar OZN Hammerskjöld je v torek obvestil zastopnike dežel - članic Varnostnega sveta o izjavi belgijskih oblasti, da bodo spoštovali odredbe poveljnštva sil OZN v Kongu in da bodo omejile svojo vojaško intervencijo na zaščito belgijskih državljanov v Kongu. Po Hammerskjöldovih besedah bo poveljnštvo sil OZN v Kongu takoj obveščeno o sklepu, ki ga bo sprejel Varnostni svet na današnji seji. Sestanek Varnostnega sveta so preložili za 24 ur kasneje in sicer zaradi tega, ker je kongoška vlada sklenila, da bo na to sejo poslala svojega zastopnika.

RAZPRAVA O PRITOŽBI KUBE

V ponedeljek zvečer je bila seja Varnostnega sveta OZN, na kateri so razpravljali o pritožbi Kube zaradi ameriške gospodarske agresije in blokade Kube. Kubanski minister Raul Roa je obtožil ZDA, da so z zmanjšanjem kvote za uvoz sladkorja zakrivila gospodarske agresije proti kubanski vladi. Zastopnik ZDA Cabot Lodge je zanikal, da bi ZDA povzročile kakršnokoli agresijo in je zahteval, naj Varnostni svet ne razpravlja o kubanski pritožbi, dokler ne prejme poročila organizacije ameriških držav.

ODSTOP VLADE

Italijanski premier Tambroni je priredil v torek popoldne kosilo za člane svoje vlade. Po splošnem pričakovanju je bilo to poslovilno kosilo vlade, kajti že od sobote je bilo vse pripravljeno za vladno krizo in njeno rešitev. Tambroni je pred kosilom obiskal predsednika republike Gronchija, vendar o njunem razgovoru ni bilo nič sporočeno. Toda kljub temu se je na tej seji vlada premiera Tambronija odločila, da bo odstopila.

BELGIJSKE ČETE SE UMIKAJO

Belgijske čete so se začele v torek umikati iz Leopoldvillu v vojaška oporišča, ki jih je Belgija obdržala na ozemlju Konga. Umik belgijskih čet z glavnega mesta Konga naj bi se končal v soboto do 11. ure dopoldan po jugoslovanskem času. To je sporočil novinarjem posebni zastopnik OZN v Kongu Ralph Bunche, po sestanku s poveljnikom sil OZN generalom Hornom, belgijskim veleposlanikom in poveljnikom belgijskih čet. Bunche je še dejal, da bodo odslej čete OZN prevzele popolno varstvo nad glavnim letališčem v Leopoldvillu, kjer so sedaj še belgijske čete. Menijo, da bodo belgijske čete zapustile letališče takoj po prihodu švedskega bataljona iz Gaze, kar pričakujejo danes.

LJUDJE IN DOGODKI

Prebivalcem Konga je potreben mir

Hitra intervencija Združenih narodov v Kongu že kaže pozitivne rezultate. Preprečeno je nadaljnje poslabšanje položaja. Na splošno se je stanje precej stabiliziralo. Kljub temu pa ni pričakovati prenehanja krize, dokler bodo v Kongu belgijske čete, ki so intervenirale samovoljno, brez privolenja suverene kongoške vlade. Pošiljanje belgijskih čet v Kongu in dogodki v Katangi - precej činiteljev dokazuje, da je med dogodkoma v obeh deželah intimitna zveza - predstavljata negativni preobrat v politiki Bruslja do nekdanje svoje kolonije, sedaj neodvisnega in suverena Konga. Ko je bila v Bruslju za okroglo mizo konferenca o Kongu in ko je belgijska vlada sprejela sklep, da soglašava z proglastitvijo neodvisne države Konga, je vlada prejela številne pohvalne izjave z vsega sveta. Takrat so poudarjali, da ima belgijska vlada pravilne poglede na se-

danji razvoj v Afriki, o elastičnem gledanju na svoje dolgoročne ekonomske interese na tem področju in podobno. Vse to, pa do dogovora o prijateljstvu, je dalo slutiti na zaključek, da se gradijo temelji za konstruktivne odnose med novo republiko in nekdanjo metropolo. V tem smislu so potekale tudi svečanosti ob proglašanju neodvisnosti Konga, ki so bile zadnjega junija letos. Samo dva tedna kasneje pa je že nastopil preobrat; negativen, poln najrazličnejših nevarnosti. Čez noč je bilo uničeno vse, kar je bilo prej z dogovori in s svečanimi podpisi urejeno. Takšni postopki so priveli mlado republiko v neverjetno težak položaj, ogrožen z inozemsko intervencijo in umetno zanetenimi notranjimi nesoglasji. Zadostovalo je nekaj dni, da so lahko vsi spoznali, kako je zadnji preobrat Bruslja v od-

Dvoboj zvezne plavalne lige

Primorje : Triglav 189 : 187
Kljub odličnim rezultatom - poraz

Trikrat bolje od rekorda

V nedeljo so plavalci Triglava nastopili na Reki s tamkajšnjim Primorjem v okviru zvezne plavalne lige. Domačini so bili favoriti, vendar so imeli tudi Kranjčani možnosti za zmago. Po razburljivih borbah se je dvoboj končal s tesnim porazom gostov. Začetek tekem je kazal, da bodo gostje hud nasprotnik, saj so v prvih treh točkah zmagali. Brata Brinovec sta premagala Mušnjaka v plavanju na 400 m prosto. Na isti progi pri ženskah je nepričakovano prispela prva na cilj Bogatajeva in dosegla tudi dober čas. Zrimšek je v zadnjih metrih premagal v prsnem slogu Bogunoviča z Reke. Kranjčani so vodili že 52:38, nato pa jim je športna sreča obrnila hrbet. Trikrat so bili za las ob boljše mesto in s tem seveda ob zmago, ki bi jim zagotovila nastop na finalnem delu lige, kjer se bodo pomerila 4 najboljša moštva za naslov državnega prvaka. V prsnem plavanju za ženske so Rečani slavili nepričakovano dvojno zmago, prav tako nepričakovano izid je bil na 100 m prosto za moške, kjer je Saša Košnik v zadnjih metrih klonil pred obema Rečanoma. V tej disciplini je zopet premočno zmagal Kocmur, ki je dosegel svoj najboljši čas na tej progi - 57,0, kar je za 2 desetinki sekunde bolje od njegovega slovenskega rekorda. V hrbtnem slogu so bili domačini boljši, saj je Dorčič plaval 1:06,2, kar je enako državnemu rekordu. Milan Košnik si je delil mesto z Vraničem in tako je bil tudi tu Triglav ob pričakovane točke. Rečanke so slavile dvojno zmago tudi v hrbtnem slogu. Na 200 m metuljček je bil favorit domačin Sabolič, ki velja za enega izmed najboljših plavalcev tega sloga v državi. Za Triglav sta nastopila Brinovec Vlado in Peternel. Sabolič je vodil vse do 150 m in vse je kazalo, da bo zmagal, saj je imel že 2 metra prednosti. V izrednem finišu pa ga je Vlado dohitel in celo za nekaj metrov prehitel ter dosegel odlični čas 2:35,5, kar je za 5 sekund bolje od slovenskega rekorda in le za 2,7 sekunde slabše od državnega rekorda. Vlado letos v prostem slogu še ne gre dobro, toda rezultati v delfinu dajo slutiti, da bo kmalu v polni formi. Koncilijeva je prinesla Triglavu zmago v metuljčku za ženske, z dobrim časom se je na tej progi odlikovala tudi Bogatajeva. Stanje v točkah pred štafetama je bilo 151:149 za Primorje. Najprej je bila na sporedu štafeta 4x200 m prosto moški. Kranjčani so na tej progi že dve leti državni prvaki. Primorje pa je imelo najboljši letošnji rezultat. Vsi štirje

Triglavani (Kocmur 2:13,9, Košnik 2:16,4, Brinovec P. 2:18,5 in Brinovec V. 2:17,8) so plavali odlično in dosegli rezultat boljši od njihovega slovenskega in državnega klubskega rekorda - 9:06,6. Pred žensko štafeto je tako Triglav vodil s 171:167. Kranjčanke v zadnji točki plavalnega sporeda niso mogle napraviti čudeža, ker so bile domačinke premočan nasprotnik, toda kljub temu se niso zlahka predale in je šele tretja plavalka Primorja ušla kranjsko štafeto, za katero so nastopile Koncilija 1:17,4, Bogataj 1:18,2, Kobi 1:24,3 in Colnar 1:22,2. V skupni oceni je tako zmagalo Primorje s 189:187.

Kranjčani so bili tokrat kaj blizu zmagi, vendar jim tako kot lani na državnem prvenstvu, športna sreča ni bila naklonjena. Kljub temu pa so plavalci zadovoljni z nastopom, saj so dosegli nekaj odličnih rezultatov. Trikrat so plavali bolje od slovenskih rekordov pa tudi ostali rezultati so odlični. Ženska ekipa se iz dvoboja v dvoboj popravila. Rezultati so tem pomembnejši, ker so bili doseženi v valovitem morju. Zal ne bodo priznani kot rekordi, ker reško plavališče z morske strani ni zaprto. Poraz je za kranjsko ekipo časten, saj je Primorje lani z Jadranom iz Hercegnovega in Triglavom delilo prvo mesto na državnem prvenstvu, v dvoboju s Triglavom pa je lani zmagalo z 32 točkami razlike. Kranjski plavalci se drže v letošnjem državnem prvenstvu mnogo bolje kot smo pričakovali, in imajo še vedno možnost, da se uvrste med 4 najboljše klube v državi, če bodo v povratnem srečanju s Primorjem, ki bo v torek, 26. julija v Kranju, zmagali. Po dogodkih z Reke sklepanje imajo za to izglede.

Rezultati - moški:

- 400 m prosto** - V. Brinovec (T) 4:52,2, P. Brinovec (T) 4:57,3, Mušnjak (P) 4:59,0, Mlinarič (P) 5:33,0
- 100 m prosto** - Kocmur (T) 57,0, Baraba (P) 1:01,4, Dobrila (P) 1:01,8, S. Košnik (T) 1:02,0
- 200 m prsno** - Zrimšek (T) 2:55,5, Bogunovič (P) 2:57,2, Brandner (T) 3:01,6, Vujič (P) 3:21,1
- 200 m metuljček** - V. Brinovec (T) 2:35,5, Sabolič (P) 2:39,4, Peternel (T) 2:56,7, Brozovič (P) 3:37,2
- 100 m hrbtno** - Dorčič (P) 1:06,2, Košnik (T) in Vranič (P) 1:13,6, Drogenik (T) 1:17,2
- 4x200 m prosto** - Triglav 9:06,6.

Ženske:

- 400 m prosto** - Bogataj (T) 6:13,4, Tadejevič (P) 6:16,9, Vukelič (P) 6:18,4, Kobi (T) 6:32,3
- 100 m prosto** - Brožičević (P) 1:12,6, Colnar (T) 1:20,1, Golubčević (P) 1:23,4, Kobi (T) 1:25,4
- 200 m prsno** - Deangeli (P) 3:15,0, Bogunovič (P) 3:28,0, Senica (T) 3:33,3, Debelak (T) 3:47,0
- 100 m metuljček** - Koncilija (T) 1:28,4, Tadejevič (P) 1:28,0, Bogataj (T) 1:32,4
- 100 m hrbtno** - Vukelič (P) 1:24,0, Jeličič (P) 1:26,1, Purgar (T) 1:39,4, Teran (T) 1:54,6
- 4x100 m prosto** - Primorje 5:12,4, Triglav 5:22,2.

Triglav je osvojil 7. Primorje pa 5 prvih mest, toda kljub temu so Rečani zmagali, ker so imeli drugega plavalca na vsaki progi boljšega.

Moški - Triglav : Primorje 193:85
Ženske - Triglav : Primorje 84:104.

WATERPOLO - PRIMORJE : TRIGLAV 7:1 (3:1)

V waterpolo tekmi so zmagali domačini z rezultatom 7:1, ki pa ne ustreza poteku igre. Kranjčani so bili Rečanom popolnoma enakovredni nasprotnik v polju. Primorje je igralo zelo ostro, vendar jim je domači sodnik tako igro dovolil in spregledal vsaj dva četverca za goste. Častni gol za Triglav je dosegel Kocmur v prvi minuti igre. Pri Primorju je nastopil tudi nekdanji najboljši evropski waterpolist Ivica Kurtini-Jobo.

D. Petrič

PARMA PRVI V KAMNIKU

Na šahovskem turnirju v počestitev občinskega praznika, ki je bil zaključen v četrtek v Kamniku, je zmagal slovenski prvak, mojster Bruno Parma. Zanimiva je bila borba za drugo mesto med Ivacičem in Vavpetičem. Zmagal je Vavpetič in tako zasedel drugo mesto s samo pol točke za zmagovalcem. **Vrstni red:** Parma 9,5, Vavpetič 9, Ivačić 8,5, inž. Trbižan in Dobrovolj 7,5, Troha 6,5, Laznik 6, Piberlova 3,5, Oepeč, Sitar in Jagodić po 2, Bergant 1,5.

Jubilejna obletnica ZVI

Osnovna organizacija Zveze vojaških vojnih invalidov v Kranju, ki ima 183 članov, je začela z obsežnimi prireditvami v počastitev 15-letnice svojega obstoja. Tako se je ondan kar 83 njihovih članov udeležilo proslave v Begunjah. To nedeljo, 24. julija pa pripravljajo posebno prireditev na vrtu pri Peterlinu. Na programu imajo tudi sprejem težjih invalidov in vdov iz NOB. V okviru proslav pripravljajo tudi komemorativni izlet na Urha, na Turjak in v druge znane partizanske kraje na kočevskem, Suhorju in na

Gorjancih, kjer bodo polagali vence na krajih padlih žrtv oziroma pred postavljenimi spomeniki in obeležji. Na jesen predvidevajo tudi širši partizanski miting s kulturnim programom, ki ga bodo pripravili pod Joštom. Prav tako bodo v okviru teh praznovanj pripravili tekmovanje v kegljanju, sahu in v drugih športnih disciplinah.

-l.c.

MLADINCI V VRATIH

V Vratih bo skupina mladincev in mladink končala 22. julija desetdnevni seminar za mlade planince - vodiče. Razen vsakodnevnih predavanj o tehnični hoji, o orientaciji v gorah, o prvi pomoči, o rastlinstvu in živalstvu v naših gorah itd., se udeleženci seminarja urijo v triglavskem podnožju tudi s praktičnimi pohodi in vežbami. Seminar organizira Planinska zveza Slovenije. Po 22. juliju bo še en seminar, ki bo končan 3. avgusta. Udeleženci teh seminarjev, ki so jih poslala razna planinska društva, bodo prevzeli vodstvo množičnih mladinskih in pionirskih izletov v naravo.

SVEČANOST PRED DOMOM ONEMOGLIH

Jesenice - Upravni odbor Doma onemoglih na Jesenicah je na predlog oskrbovancev in na predlog delovnega kolektiva predlagal Občinskemu ljudskemu odboru Jesenice, da preimenuje Dom onemoglih v »Socialno zdravstveni zavod dr. Franceta Bergeljna«. ObLO je na svoji seji, dne 15. julija, sprejel odločbo o gornjem preimenovanju. Svečanost bo v okviru jeseniškega občinskega praznika v petek, 29. julija ob 11. uri dopoldne. Sodeloval bo komorni pevski zbor Svoboda Jesenice z enournim koncertom narodnih pesmi.

ZANIMIVO TEKMOVANJE KRIŽE

Telesnovzgojno društvo Partizan Križe priredi na Dan vstaje, 22. julija ob 15. uri na kopalnišču v Križah, plavalne in skakalne tekme. Tekmovali bodo pripadniki telesnovzgojnih in športnih društev z Gorenjske.

OTVORITEV PISARNE

Kamnik - Avto-moto društvo v Kamniku je preuredilo na Titovem trgu v Vidičevi hiši lokal, v katerem bo pisarna in družbeni prostor. Odprli ga bodo 22. julija ob začetku proslave občinskega praznika.

ODPRTA RAZSTAVA

Ziri - V soboto, 16. julija, je bila v prostorih Osnovne šole v Zireh otvoritev razstave gorenjskih slikarjev - amaterjev. Razstava bo predvidoma odprta do 25. julija.

NESREČE

»ČEZ SEDEM LET VSE PRAV PRIDE...«

Z razbijanjem stare granate se je v 71. letu starosti smrtno ponesrečil Janez Siferer iz Zablance pri Kranju. Vzrok nesreče je bila velika neprevidnost.

Ze lansko jesen je mož našel med listjem staro granato. Pobrjal jo je, dejal sinu »čez sedem let vse prav pride« in jo skrbno spravil na podstrešje. V juliju letos so njegovi domači odšli na polje, mož pa je ostal sam doma. Spomnil se je granate, odšel ponjo in jo hotel razstaviti. Menda je za neko stvar rabil del granate. Ze po prvem udarcu s težkim kladivom je granata eksplodirala in razkosala Siferarjevo nogo. Hudo je začel krvaveti in ker ni dobil pravočasne pomoči, izdihnil.

Čudno, da je tako nepremišljeno dejanje tokrat storil star človek, doslej so se navadno v take nevarnosti podajali otroci.

Okrajni ljudski odbor Kranj

pošilja ob Dnevu vstaje vsem prebivalcem Gorenjske iskrene čestitke

Obrtno podjetje
„Instalater“ Kranj
ob Dnevu vstaje iskreno čestita vsem delovnim ljudem Gorenjske